

ODRAZY V KŘIŠŤÁLOVÉM ZRCADLE

Šest nečistých říší bytostí

S úctou se skláním před Avalókitéšvarou, vznešeným pánem vesmíru!

Tvých tisíc paží je jako tisíc vládců vesmíru.
Tvých tisíc očí tisíc buddhů tohoto šťastného eónu.
Objevuješ se v jakékoli formě pro bytosti nezbytné.
Klaním se před vznešeným a nejvyšším Avalókitéšvarou!

Klaním se té, která nás chrání před osmi strachy,¹
klaním se té, která nás vede po cestě k vyšším říším,
skláním se před tou, která nás vede k osvobození,
klaním se Táře, s níž každé spojení přináší užitek.

Jejích slavné formy sjednocují všechny buddhy;
jsou nejhlubší trestí držitele vadžry;
jsou kořenem Tří klenotů.
Klaním se vznešeným guruům.

Jakkoli malé zásluhy mi plynou
z vyjadřování úcty, nabízení obětín, vyznávání se z chyb,
z radosti ze zásluh druhých, vyzývání učitelů, aby učili,
a zapřísahávání buddhů, aby se projevíli ve světě,
všechny je věnuji nepřekonatelnému nejvyššímu osvícení.

Kundün Rinpoče, který má náhled Buddhovy dharmy,
dva mimořádně dobrotiví tulkuové,²
laskaví rodiče, kteří mi dali zrození, a další lidé
mne znovu a znovu žádali tak, že je už nemohu dále opomíjet.

A tak jsem sepsala to, co je pouze kapkou oceánu.
Já, skromná dívka jménem Dawa Drolma,
rozvinula jsem čistou motivaci a vstoupila do bran dharmy.
Opustila jsem špatné jednání a škodlivé, nectnostné činy
a nabídla tolik obětín Třem klenotům, kolik jen bylo možné.
A také almužen žebrákům dala jsem tolik, kolik jsem mohla.
Snažila jsem se jednat, jak nejctnostněji jsem mohla.
Odvrhla jsem špatné postoje a rozvíjela pouze soucitné stezky.

Někteří říkají: „Zde je šťastné zrození,“
a radí se k mým oddaným studentům a stoupencům.
Jiní říkají: „Není ani bohem, ani démonem.“
Jakkoli si mne vysvětlují, je těžké brát za pravdu to, co říkají.

V každém případě jsem dívka, která má málo tužeb a potřeb.
Nedoufám v získání dobrého jména.
Nemám sílu nést břímě hrdinky usilující o vznešené postavení.
Netoužím po bohatství a nechci získat ani stín majetku.
Nemám přání kázat, nejsem obdařena chytrými ústy ani hbitým
jazykem.

Cítím, že s dokonale čistou, altruistickou myslí,
mohla bych ovlivnit mysl několika málo bytostí.
Proto budu vyprávět o vznešené cestě, neomylné a přímé.
Budete-li to považovat za pravdivé, bude to ta největší laskavost, již
můžete sami sobě udělat.
Naslouchejte proto dobře těmto mým slovům!

Toto je příběh o tom, jak jsem zemřela a pak šla do pekla.
Vysoce postavení lamové,
vládcové s velkou mocí a vlivem, sedící na svých trůnech,
bohatí ochráncové štěstí, kteří manipulují s osudy lidí
a hromadí hmotné statky –

když tito zemřou a odejdou do pekelných říší,
nebudou tam ani zástupy mnichů shromážděných v nádheře a oká-
zalosti,
ani vojenské přehlídky s meči a zbraněmi,
ani veliké zásoby jídla a bohatství na tajné podplácení.
Honosné postavení, bezohledná moc a síla,
majetky boháčů, nádherná těla,
prohnaný důvtip ani chytré řeči
nejsou s to okouzlit či oklamat Pána smrti.
Kdo z tohoto světa lidí nezemřel, kdo zůstal věčně živý?
Kdo se neodloučil od své rodiny a přátel?
Kdo za sebou nezanechal vše, co nabyt?
Kdo se nemusel vzdát vznešeného postavení?
Pro všechny by bylo lepší, kdyby taková lidé existovali!

Přestože se o pekle hovoří jako o něčem vzdáleném, vzdálené
není.

Ačkoli se o *bardu*³ hovoří jako o místě, které je někde jinde, není
tomu tak.

Smrt nás pronásleduje jako stín našeho těla.

Pokud si uvědomíš nevyhnutelnost smrti, staneš se nejchytřejším
ze všech.

Až přijde čas zemřít, zdalipak rodiče a děti,
manželka, příbuzní a přátelé, bohatství či majetek
přinesou ti ten nejmenší užitek či budou útočištěm? Pohled
a pochop to!

Nejvíce ti naopak uškodí, neboť tě uvrhnou do nižších říší.⁴

Co je tedy k užitku? Tři klenoty, které nikdy nezklamou.

Udržuješ-li vznešenou, ctnostnou mysl a odříkáváš-li šestislabič-
nou mantru *mani*,
nevstoupíš na cestu nižších zrození cyklické existence,
ale dosáhneš stavu nepřekonatelného, dokonalého osvícení.
Om mani padme hung bri.

Ó, guruové a Tři klenoty, neodvracejte se od nás a buďte naším
útočištěm.⁵

Neodepírej nám svůj soucit, vznešený Avalókitésvaro.

Buďte naším útočištěm a ochráncem, vznešené bohyně, bílá
a zelená,⁶

uкажите nám cestu k osvobození,⁹ Vítězní se svými družinami.

Om mani padme hung bri.

Na prázdné obloze a v prázdné zemi stavu barda mezi smrtí a zro-
zením

ne máme otce ani matky, k nimž bychom se mohli uchýlit jako
k útočišti.

Na tomto ponurém, bezútěšném, podivném místě
bloudí obyčejné světské bytosti zlomeny na duchu.

Om mani padme hung bri.

Nyní vám budu vyprávět o svých vizionářských zkušenostech. Já,
dívka Dawa Drolma, jsem stoupala vzhůru neznámým a hrůzostraš-
ným průsmykem, když tu jsem potkala Šerab Drönmu z rodu Raga
Šag, dceru jednoho z ministrů lhaské vlády. Protože byla inkarnací
božstva Vadžravárahí, všichni, kdo s ní měli spojení skrze věci hmot-
ného charakteru nebo jídlo, byli vedeni do čisté země Čamára. Proto se
objevila v nižších světech zrození, odkud s sebou odvedla na sto milionů
bytostí. Když jsem ji potkala, zpívala mantru *mani* na nesmírně krásnou
melodii, že všem, kdo poslouchali, v důvěře vstoupily slzy do očí.

Vznešená bohyně Bílá Tára (bohyně, s níž mám osobní karmické
spojení a která mne po mnoho životů vedla) i Šerab Drönma se proje-
vily v zdánlivě běžné formě. Láskyplně na sebe pohlédly, jako když se
setká matka s dítětem. I se mnou Šerab Drönma jednala s oddaností
a úctou. Poté zapěla následující píseň:

„*Om mani padme hung bri.*

Existuje pět cest: bílá, červená, modrá, zelená a žlutá.

Ty, dívko, víš, kterou se máš vydat.
 Bílá Táro, veď ji na cestě!
 Bílá cesta vede na západ do Říše blaženosti,
 čisté země buddhy Amitábhy.
 Červená stezka vede do Čamáry,
 čisté země Padmasambhavy.
 Modrá stezka vede na Horu Potálu,
 do čisté země vznešeného Avalókitéšvary.
 Zelená pak do Juloko,
 čisté země vznešené, ctihodné Táry.
 Žlutá stezka vede do horní Říše květů,
 čisté země regenta Džampa Gönpa.
 Nemůžeš-li se rozhodnout, po které cestě se dát,
 nemá význam bloudit v posmrtném bardu.
 Ty, Dawa Drolmo, však víš, kudy máš jít.
 Necht' dojdeš říše, kterou hledáš.

Já jsem vtělením Vadžravárahí.
 Pro ty, kteří se mnou mají spojení skrze řeč nebo dotek, není více
 nižších stavů zrození.
 Z hory Slávy v Čamáře
 vrat' se zpět do světa lidí.
 Necht' je ti uděleno požehnání vydat se stezkou k osvobození.“

„Může pro tebe být, mé děvče, nevyhnutelné, vrátit se do světa lidí,“ pokračovala, „ale protože ti je teprve šestnáct let a tvá vnitřní kapacita se ještě plně nerozvinula a také proto, že jsi se narodila jako žena, budeš mít pramalou autoritu. V dnešních dobách úpadku je těžké přesvědčit citící bytosti, aby důvěřovaly, že tvá vyprávění jsou pravdivá, což zmenší užitek, který jim můžeš přinést.“ Lítostí jí po tvářích stékaly slzy.

Bílé Táře, která mě na cestě vedla, se však tato slova příliš nelíbila. Odvětila:

„Obyčejná světská děvčata a tato dívka nejsou stejné,
 protože ona je vyzářením Bílé Táry.
 Je dívkou ctnostné mysli.
 Je dívkou naplněnou soucitem.
 Je hrdinkou odvážné mysli.
 Je dákiní předpovězenou v proroctví.
 Je neteří čtyř lamů.

Neposkrvněný Khačö Wangpo odešel na nějaký čas do Čamáry a ona vešla do této říše v naději, že jej potká. Přišla na toto místo beze lpění na svém laskavém otci, přišla na toto místo beze lpění na své matce, přišla na toto místo bez připoutanosti k majetku, jídlu či bohatství, přišla na toto místo bez připoutanosti k přátelům či pomocníkům.

Neoddělitelný od Mandžughóši,⁷
 Pána ochránce, vyzáření aktivity tisíců buddhů,
 je vládce útočiště, velký Sakja Sönam Cemo.⁸
 Jeho vyzáření ve formě duchovního přítele
 je skvělým vtělením Lama Tromge Čhogtrula,
 jenž se ji snažil odvrátit a znovu a znovu opakoval: „Nechod!“
 Neuposlechla jej však a přišla do této říše.
 Prošla už nepředstavitelnými říšemi čisté vize.
 Vrátili se zpět do světa lidí,
 může hovořit o morální volbě přijímat činy ctnostné a odmítat činy škodlivé.

Může obrátit myslí citících bytostí.
 Může jim přinést nezměrné dobro.
 Může líčit své vize těchto říší.
 Dokáže tyto sféry znovu navštívit.
 Proto není třeba chovat k ní lítost
 a ty nemusíš v srdci cítit smutek.“

Poté jsme pokračovaly dál.

☞ U vchodu do dlouhé a strach nahánějící vstupní brány do barda stál osobní student Tromge Kundün Rinpočeho, jistý Lama Gjadžam. Vlasy měl na temeni svázané do uzlu, kolem krku šálu a na sobě suknicí z bílé látky. Ačkoli jsem velmi doufala, že se s ním setkám, nenavázali jsme žádný rozhovor, a tak jsem brzy pokračovala v cestě. Zeptala jsem se soucitné matky Vítězných: „Odkud přišel tento lama, realizovaný Gjadžam, a za jakým účelem?“

Bohyně Bílá Tára a Zelená Tára odvětily:

„Tento realizovaný a mimořádně vznešený lama pojmenovaný po Mandžughóšovi⁹

spoléhá na laskavého a nesmírně soucitného lamu.

Protože jeho karmické spojení bylo dokonalé, dosáhl dokonalé realizace.

Protože jeho zanícení bylo obrovské, odvážně praktikoval dharma.

Protože jeho soucit byl nesmírný, přišel do barda učit dharmu.

Om mani padme hung hri.“

☞ Je však ještě něco více, o čem bych vám chtěla vyprávět. Stovky bytostí stoupaly ve vírech vzhůru, tisíce jich padaly dolů jako vločky při silném sněžení. Naříkaly, kvílely, jejich hlasy zněly jako řev tisíců draků. Z očí jim skanulo tolik slz, kolik deště spadne na zem za celý rok. Od vrcholu písčitého průchodu mezi životem a smrtí směrem dolů k rozsáhlým pláním hořícího železa v peklech jich bylo jako zrněk písku na dně oceánu, jejich počet byl nezměrný. Nedostávalo se jim ani chvíle odpočinku nebo volnosti jako stádu ovcí s jehňátky.¹⁰ Jejich utrpení bylo bezvýchodné jako utrpení ryby na suchu. Jako kdyby se snažily vyšplhat na horu z písku, neměly šanci uniknout. Jako by byly vrženy do žhnoucí pece, nebyly schopny snášet takové utrpení. Jako

žiznivý na poušti vidí v přeludech pramen vody, také ony zakoušely zmatené projevy své karmy. Soucitná a vznešená bohyně, prosím, veď tyto bytosti, které zakoušejí tak chaotické následky karmy!

Om tare tuttare ture soha.

☞ V obrovské, prázdné pláni barda bloudila dcera Tromge Kunga Dhargjeho jménem Losang Drolma. Její utrpení nebylo ani příliš velké, ani příliš malé. Pro své blízké mi předala tento vzkaz:

„Toto řekni členům mé rodiny:

jestliže skutečně cítíte, že vaše dcera trpí,
jediné vyslovení mantry *mani* jí přinese velký užitek.

Kdyby se vám povedlo odříkat *Sútru osvobození*,

Tantru neposkvrněného doznání

a mantru *mani* tolikrát, kolikrát dokážete,

budu smět opustit toto bardické tělo

a dosáhnout zrození jako člověk s čistou *samají*.“¹¹

Se soucitnou myslí jsem na ni zavolala šestislabičnou mantru. Zmizela, odváta jako pírkó ve větru.

Om mani padme hung hri.

☞ Na vysokém, písčitém přechodu mezi životem a smrtí se rozléhala nesmírně bezútěšná, holá pláň, rozsáhlá šedá step smrti. V ní proudila kalně hnědá řeka mrtvých bez brodu, jejíž divoké vlny narážely do břehů. Při pohledu na hrůzostrašný most smrti se šesti oblouky mi ztuhla krev v žilách. Čekali na něm strašidelní, krutí a velice hladoví poslové Jamy, Pána smrti. Bez ochránce v krajině smrti jsou cítící bytosti úplně ztracené!

Om mani padme hung hri.

☞ Proud hnědé řeky smrti bez brodu unášel Agu, snachu rodiny Gjaten z Thromthogu, která zde nepředstavitelně trpěla. To byl

konečný následek toho, že na shromáždění mnichů podala nečistý čaj. Zazpívala jsem mantru *mani* a Tára ji zachránila. Vytáhla ji z bouřlivých hnědých vod pomocí svého opentleného šípů.

☞ Sestupovala jsem dále k strašlivému místu, kde nebylo světlo, jen šera temnota. Viděla jsem pouze na jeden sáh před sebe. Shora padal ohnivý déšť. Země byla z hořícího železa, roztavený kov tekł všemi směry a všude byly rozházeny zbraně. Viděla jsem bytosti s inkoustově černou barvou pleti, jejichž těla byla sto sáhů dlouhá. Neustále křičely, jako když se sto ovcí setká se sty jehňátky, „Á! Ó běda! Ách! Tatínku! Mamínko! Pomozte! To pálí!“

Toto strašidelné zjevení, plné zmatku, se v jistém bodě vytratilo.

☞ Uprostřed další obrovské pláně stál černý železný trůn o velikosti třípatrového domu. Na něm seděl Dharmarádža,¹² Pán smrti. Byl temně purpurově hnědý, hrůzostrašný, rozlícený a krutý. Z jeho krví podlitých očí, které zářily jako slunce a měsíc zároveň, sršely blesky. Líce a další místa na tváři mu hyzdily bradavice. Horní část těla měl oděnou v čerstvé sloní kůži a staženou kolem pasu kůží z člověka, spodní část pak v suknicí z tygří kůže.

Byl ozdoben hedvábím, mnoha ornamenty z kostí a klenoty. Na hlavě mu seděla koruna z pěti vysušených lidských lebek. V pravé ruce držel desku osudu, v levé zrcadlo karmy.¹³ Seděl se zkříženými nohama. Záře vycházející z jeho těla se zdála takřka nesnesitelná.

Před Jamou stál přísluhovač s hadí hlavou – Škodolibost – držící zrcadlo. Po jeho pravici přísluhovač se lví hlavou – Pýcha – který nesl soudní buben. Za Jamou stál Osud s opičí hlavou, který v ruce svíral váhy. Nalevo od Jamy pak Awa s býčí hlavou, jenž držel svítky. Obklopovaly je miliony přísluhovačů Pána smrti s hlavami nejrůznějších zvířat.

Bílá Tára i já jsme provedly tři poklony a zapěly chvalozpěv:

„Je-li zde poznání, je zde pouze toto – vlastní mysl.

Není-li, je zde tento velký hněvivý Pán smrti.

Ve skutečnosti je to Vítězný, dharmakája Samantabhadra.
S úctou se skláníme u nohou Dharmarádži a velebíme jej.

Je-li zde poznání, je to buddha Vadžrasattva.

Není-li, je to Škodolibost s hadí hlavou.

Ve skutečnosti je to osvícená mysl, zcela očištěná od hněvu.

S úctou se skláníme a chválíme velkého sluhu se zrcadlem.

Je-li zde poznání, je to buddha Ratnasambhava.

Není-li, je to Pýcha se lví hlavou.

Ve skutečnosti je to osvícená mysl, která zcela očistila pýchu.

S úctou se skláníme a chválíme velkého sluhu se soudním bubnem.

Je-li zde poznání, je to buddha Amitábha.

Není-li, je to Osud s opičí hlavou.

Ve skutečnosti je to osvícená mysl, zcela očištěná od připoutanosti a lpění.

S úctou se skláníme a chválíme velkého sluhu držícího váhy.

Je-li zde poznání, je to buddha Amóghasiddhi.

Není-li, je to Awa s býčí hlavou.

Ve skutečnosti je to osvícená mysl se zcela očištěnou žárlivostí.

S úctou se skláníme a chválíme velkého sluhu držícího svítky.

Tito hněviví sluhové smrti neznají dobro ani zlo.

Necht' citící bytosti, které se ničeho nedopustily a nenahromadily špatnou karmu,

nejsou uvedeny na stezky, z nichž není úniku a po nichž kráčetí je nesnesitelné.

Ať se zrodí v čisté zemi, kde není chyb a strachu.“

Dharmarádža se pousmál a odvětil: „Nuže dobrá, chvalořečná dcero lidské říše, jakou dobrou, ctnostnou karmu jsi nahromadila? A jakou negativní, špatnou karmu jsi nahromadila? Mluv pravdu, neboť lhát ti nepomůže!“

Bílá Tára povstala, třikrát se Dharmarádžovi uklonila a pravila: „Ráda bych jejím jménem něco řekla.“

„Dobře,“ souhlasil.

„Tato dívka je dcera z rodu Lamy Tromge,“ začala. „Co se týče jejích ctností, obětuje Třem klenotům, kdykoli může a považuje je za sobě nadřazené. Je obdařena velkým soucitem a neodhání zlé lidi, tuláky a žebráky, jako by byli méněcenní. Je velmi štedrá, pane. Ačkoli sama příliš nepropraktikovala Buddhovu dharmu, pomáhala druhým praktikovat a podporovala je ve ctnosti. Vždy projevuje velikou důvěru, oddanost a bódhičittu. Nikdy neprovedla jediný nectnostný čin, můj pane.“

Když to pronesla, Jama odvětil: „Nuže dobrá! Hadí hlava se podívá do svého zrcadla a zjistí, jestli je to pravda.“

Sluha s hadí hlavou zíral do zrcadla a řekl: „Tento obraz je jako slunce, které vychází zpoza mraků.“ Lví hlava zabubnoval a řekl: „Zvuk je to věru krásný.“ Opičí hlava odvážil na vahách a potvrdil: „Její ctnost naprosto převažuje, stěží se najdou více než jeden nebo dva škodlivé činy.“ Nakonec se strážce s byčí hlavou podíval do spisů a řekl: „Počkejte chvíli! Nedopustila ses snad několika škodlivých činů, jako vyhození pačích vajec z hnízda nebo projevy přílišné svěhlavosti?“

Nato se Dharmarádža zachechtal. „Ho hó! Dobrá, mé děvče, ačkoli jsi soucitná, lidské chyby jsou těžkým břemenem. Kdybych někoho potrestal a jiného nikoli, jako bych byl sám vládcem zlých činů, určitě bych zakusil následky zanedbání svých povinností. Takže teď tě ještě jednou pošlu zpět do tvé vlastní říše, ale musíš litovat svých špatných činů a dbát na to, abys byla co nejctnostnější. Nezapomeň na pekelné výjevy, na poselství těch, kteří zemřeli, ani na Dharmarádžovy rady. Vyprávěj o nich druhým a podporuj všechny v rozvíjení praxe ctnosti.“

Rozhlédla jsem se kolem sebe a uviděla dceru jménem Bilima z oblasti Zurpa. Kolem těla měla od hlavy až k patě ovinutého černého hada tlustého jako kmen borovice. Byla v něm zabalená jako v dece. Pacholci Jamy křičeli a řvali: „Ha há! Ho hó!“ a tropili rámus, až to rvalo uši. Po tvářích jí tekly proudem slzy a slyšela jsem, jak naříká: „Tatínku, maminko, pomozte!“

Přisluhovači vrískali:

„Zlotřilá děvko, která zabíjíš hady,
teď nemá smysl volat otce či matku.

Toto je následek činu, který jsi sama spáchala.
Nebude úniku po tisíc eónů!“

Toto byl konečný následek toho, že při sklizni ječmene na poli zabila hada. Její stará matka se obávala následků tohoto činu a řekla jí: „Zlá holko, přestaň vyvádět a radši svého činu lituj!“ Dcera místo toho vybuchla smíchy, a to se stalo příčinou jejího zrození v této říši.

Byla tam i dívka jménem Palkji z oblasti Ňarongu. Jamovi pomocníci nad ní drželi železné síto, skrze něž jí polévali celé tělo do ruda rozžhaveným, vroucím kovem. Její maso a kosti se s praskotem škvařily a hořely. Tíše sténala, neschopna křičet nahlas. Poslící ječeli: „Zlotřilá děvko, v lidském světě jsi se poflakovala po shromážděních mnichů a koketovala s nimi. Zvedala jsi lem svých šatů, až to prach vířilo. Jeden z nich ti řekl: ‚Nechovej se takto – nehromad’ špatnou karmu!‘ Tys jej ale neuposlechla. To, co se ti teď děje, je výsledkem rozhořčení těchto členů sanghy. Nemáš šanci se osvobodit po tisíc eónů.“

Soucitná matka Vítězných zavlhla svým stuhami zdobeným šípem. Já, dívka, jsem melodicky odříkávala mantru *mani*. Palkji byla osvobozena z tohoto nízkého stavu a zrodila se v říši svých modliteb. Zdá se ale, že některým následkům svých činů musí stejně i nadále čelit.

Om mani padme hung bri.

☞ Poté jsem viděla starou ženu z oblasti Tro, jménem Anag, jak se jí žhavé železo vylilo do úst a celé její tělo – od hlavy až k patě – puklo ve dvě. Toto byl, jak mi bylo řečeno, následek toho, že otrávila lamu.¹⁴

Dingla z oblasti Aso, Khargja a další, většina lidí z tohoto kraje bloudila v bardu. Bloudil zde také Rinčhen Dargje. Jistý Ňima Öleb se zrodil v Oživujícím pekle.¹⁵ Bylo zde také asi deset lidí z Adži. Někteří se narodili v peklech, jiní v říši prétů.¹⁶

Jistý Abo měl hlavu velkou jako hliněný hrnec a strašlivě zdeformované tělo. Ústa měl malá jako oko jehly a jícen šíře koňské žíně. Břicho však měl veliké jako celé město. Ruce měl zat'até v pěst, dlouhé nehty natříkrát propichovaly jeho sevřené dlaně. Byl příšerně hladový, ale nemohl nalézt nic k jídlu. Z úst mu vyšlehávaly jazyky plamenů. Jeho trýzeň si dokáže jen málokdo vůbec představit.

Zeptala jsem se: „Jaký čin dovedl tohoto muže k takovému utrpení?“ Bylo mi řečeno, že nikdy neobětoval Třem klenotům, představitelům vyšších stavů ani nedával milodary bytostem nižších stavů existence. Nikdy nedal více než jen trochu, a i to s lakotou a strachem, že on sám bude mít málo.

Můj známý, Atar z rodu Tanpa z Thromtogu, tam byl také. Zpráva jeho matce a blízkým příbuzným zněla: „Nevzdávejte se své praxe ctnosti, odříkávejte mantru *mani* a rituál Akšóbhji a přispívejte na velká shromáždění mnichů.“

Zrodil se zde také Taši Tondrub z rodiny Nag a zakoušel nepředstavitelné utrpení. „Jaké činy vykonal tento muž, že jej přivedly k takovým následkům?“ zeptala jsem se své společnice Táry.

„Nedodržoval své závazky, *samaje*, a jednal sobecky a domýšlivě,“ odpověděla. „Neustále přemýšlel: Jestlípak získám toto, či ono?“

Pro svou rodinu mi dal následující vzkaz: „Prosím, odříkejte za mě sedmdesát milionů manter *mani* a *Sútry osvobození*, vyznejte se ze svých škodlivých činů, modlete se a pronášejte přání na velkých shromážděních.“

I Gjašo Acang se zrodil v říši prétů. Nepředstavitelné množství dalších, mně známých i neznámých, se zde zrodilo také. Tato říše byla

skutečně hrůzná. Bytosti zde byly mimořádně zesláblé, protože nikdy nemohly najít nic k jídlu či pití. Vlasy měly zježené, těla vyzáblá, ústa jako oko jehly, hrdla útlá jako koňská žíně, břicha jako celé země a údy jako stébla trávy. Nehty měly tak dlouhé, že devětkrát propichovaly jejich v pěst sevřené dlaně.

Většina prétů držela v ruce slinu, kterou jim daroval Džamjang Khjence Wangpo,¹⁸ ale předtím, než jim bylo umožněno otevřít ústa a malou trošku slíznout, museli trpět stovky až tisíce let. Kromě této krátké úlevy si nebyli schopni vůbec odpočinout. Ve svém utrpení volali: „Co budu jíst? Co budu pít? Mám hlad! Mám žízeň! Běda, hrůza!“

Strážcové říše prétů rozložili různá jídla a bohatství, pak ale vzali do rukou meč a zlověstně hleděli. Vyhladovělí prétové si přišli ukrást trochu jídla a pití, meče strážců však do nich sekaly tak nelítostně, že zloději samou hrůzou křičeli.

☞ Na úpatích hory Sumeru zakoušeli polobohové silné utrpení z bojů s bohy.¹⁹ Nesnesitelně žárlili na nádheru a bohatství říše bohů, na flirtující hru bohyní, které tančily a zpívaly, zatímco oni trpěli ponížením a bolem z prohry z rukou bohů. Bohové vrhali na své protivníky disky s ostrými hroty, šípy a trojzubce. Hnali na ně opilé zdivočelé slony, kteří měli k trupu připevněné zbraně ve tvaru kola. Polobohové zažívali nepředstavitelné utrpení, byli zabíjeni a mrzačeni. Bojovali také sami mezi sebou, pokřikovali: „Tluč ho! Zab ho!“ a „Udeř! Zaútoč!“, až to rvalo uši, jako by to byl řev tisíců draků.

Já sama jsem také byla vystrašena tím, co jsem v této říši viděla. Protože jsem rozbila ptáčejí vejíčko, musela jsem projít mezi všemi těmi zbraněmi, ale soustředěně jsem se obracela k bódhisattvovi nejvyššího soucitu a ke ctihodné bohyni a třikrát jsem zazpívala šestislabičnou mantru, načež se zdálo, že se zvuk postupně vytrácí.

V této říši se zrodilo kolem pěti tisíc lidí z Čamtringu a neurčitý počet lidí z Číny. Zdálo se mi, že je zde také mnoho šlechticů, nej přednějším z nich byl generál z Čamtringu jménem Lozang Tendzin.

Zrodilo se zde nepředstavitelné množství lidí, mezi nimiž byli členové rodin Wangjal a Dugca, z nichž většina zemřela nožem.

Šla jsem dále a v parku plném květů jsem našla nesmírně starého boha, který nevýslovně trpěl. Někteří společníci na něj zdálky házeli náhrdelníky z květů a volali: „Jen co opustíš toto tělo, nechť se zrodíš ve světě lidí, vykonáš deset ctnostných činů a znovu se narodíš zde, v této říši bohů.“ Přítom rozhazovali květy. Zakoušel nesnesitelné utrpení, jako by mu pukalo srdce, a jeho tělo se roztékalo do písku.

Délku života bohů můžeme odvodit podle toho, že sedm tisíc lidských roků je pro bohy jediným týdnem. Týden před smrtí snášeji muka mnohem horší než v pekle konečného utrpení. Když se jejich karma vyčerpá, silou myšlenek poskvrněných pýchou vidí místo svého budoucího zrození v nižších stavech existence. To jim způsobuje ještě větší utrpení, než kdyby se zaživa vrhli do žhnoucí sopky.

Om mani padme hung bri.

Pokračovala jsem v cestě a v pekelné říši potkala Karda z rodiny Gece. Uvnitř obrovského železného domu shromažďoval hlínu, kameny, trávu, dřevo (ačkoli jsem se sama sebe ptala, jaký má asi takové počínání význam) jakož i tyrkysy, korály, křišťály, lazurit, zlato a stříbro. Poté na něj hordy Jamových přísluhovačů navršily všechno to bohatství, zeminu i kusy skal. Křičel bolestí. Kdykoli se snažil utéct, byl zastaven. Jeho vnitřní utrpení se ještě násobilo tím, že musel přihlížet, jak jsou jeho vzácné kameny a kovy rozhazovány jako pírká ve větru. A potom, stejně jako předtím, začal nanovo shromažďovat bohatství a jídlo, aby byl znovu stejným způsobem týrán. Každým okamžikem zakoušel tyto formy utrpení.

„Jaké činy způsobily toto hoře?“ zeptala jsem se.

Tára mne poučila: „Toto je výsledek dychtivé touhy po všem, na co pohlédl. Projevoval nesnášenlivost vůči všem kolem sebe, měl pouze špatné postoje ke všemu, na co pomyslel. To je výsledek neprovádění ctností, ale naopak konání nedobrych a škodlivých činů, včetně noše-

ní ozdobné mály, když byl rozptýlen nesmyslným žvaněním a jalovým tlacháním.“

Kardo mi dal pro svou rodinu tento vzkaz: „Cagdi, snaš se ze svého domu, vzkazují toto: „Když nosíš acháty a korály, neprospívá mi to. Nemáš se mnou vůbec soucit? Nepožádala jsi jediného lamu, aby se mnou vytvořil spojení tím, že bys mu za mě cokoli obětovala. Nic by pro mě nebylo užitečnějšího než očistný rituál Akšóbhji, božstva na jižní bráně mandaly Vairóčany.““

Odříkávala jsem mantru *mani*, aby si mohl alespoň na chvíli odpočinout. Potom však začal znovu jako předtím trpět svým zmateným vnímáním.

V tomto elegantním železném domě bylo také mnoho lamů a mnichů. Ačkoli se mi zpočátku zdáli být dosti jemní, stav jejich mysli se náhle změnil a oni na sebe začali pokřikovat nejrůznější vulgárnosti. Nevěřila jsem vlastním uším. Najednou jsem uviděla, jak z jejich úst šlehají plameny a z nosních dírek se jim valí dým. Nad temeny hlav jim skřípaly železné pilky. Když jsem se jich zeptala, jaké činy je přivedly k tomuto utrpení, odvětili, že jalově tlachali během provádění rituálů pro věřící (živé i mrtvé). Klábosili s jóginy, kteří dovršovali formální praxe božstev, a také při společných rituálech v chrámech.

Svémi nesmyslnými řečmi přerušovali meditace druhých, hádali se při slavnostních obětováních a působili rámus a hluk.

Objevil se poutník, který měl na sobě roztrhané a ošuntělé hadry a na hůlce nesl modlitební praporek.²¹ Vtom se zjevil Jama Dharmarádža se svou družinou a vyjádřil svou spokojenost. „Jak velký užitek a výhody přináší Buddhova dharm! Není nic většího než vznešená dharm modlitebních praporků. Modlitební praporky jsou kořenem dharmy. Mantra *mani* je esencí dharmy. Mantra *siddhi* přináší osvobození z úzké stezky barda.²² Rituální půst praxe *ňungne* je učitelem, který ukazuje cestu k vysvobození. Sto tisíc kamenů *mani* tvoří náhrdelník dharmy.²³ Záchrana života je vozem na stezce dharmy. Hnětení ca-ca

je potlačením nižších sfér zrození.²⁴ Poutě jsou metlami, které vymítají následky škodlivých činů. Prokazovat úctu poklonami vykořeňuje chyby. Tára je vnějším útočištěm. Hromadit zásluhy a prvotní bdělost vytváří zásoby pro budoucí životy. Soucit je hlavním jádrem dharmy. Proto, mé dítě, běž s radostí do Potály.“

Poutník prošel a vyvedl s sebou asi tisíc bytostí, které s ním měly spojení skrze řeč a dotek.

Om mani padme hung bri.

☞ Ctihodná Tára ke mně pronesla tuto řeč:

„Ti, kteří si nesundají čapku, když jsou v přítomnosti lamy, projdou peklem a poté se zrodí jako tlustorohé ovce.

Ti, kteří nepovstanou, ale zůstanou sedět, když jsou v přítomnosti mnichů,

projdou muky pekelnými a poté se zrodí jako chromí.

Ti, kteří nenabízejí čisté máslové lampičky, se zrodí v ohnivých slujích.

Ti, kteří překročí nebo svými šaty zakryjí zosobnění Klenotů,²⁵

zrodí se němí nebo jako nečistí bídáci.

Ti, kteří si v chrámu odplivnou nebo si vybírají špínu z nosu,

zrodí se v pekle Bažiny hniječích mrtvol.

Ti, kteří jedí maso ze zvířete zabitého téhož dne a neočistí se vyznáním,

zrodí se jako krvežízniví démoni.

Neschopní patolízalové, kteří zneužívají majetek Tří klenotů,

zrodí se jako přetové nebo strážci říše prětů.

Ti, kteří pijí neposvěcený alkohol,

zrodí se v Pekle kvílení.

Ti, kteří sedávají na místech určených vysvěcené sangze,

zrodí se v dočasných peklech.

Svlékat ornát ze tří druhů symbolických zosobnění,

neuváženě zneužívat majetek sanghy,

okrádat a bít jóginy na meditačních ústraních – tyto činy vedou ke zrozením v osmi studených peklech.

Tito a další, kteří silou hněvu hromadí karmu,

zrodí se jako bytosti v pekle,

silou chtivé touhy jako přetové

a silou hlouposti jako zvířata.

Nechť se cítící bytosti, které zakoušejí tři spodní světy,

zrodí na Hoře Potála.

Om mani padme hung bri.“

☞ Bylo tam také mnoho osob z rodu Gjašö. Gönpö Dhargje byl spoután řetězy uprostřed mostu se šesti oblouky přes bezbřehou hnědou řeku smrti bez jakékoli naděje na únik. Jeho tělo bylo spalováno, až z něj stoupal dým. Nepředstavitelně trpěl. Hlíдали ho pekelníci s hlavami tygrů a jelenů. Řekl, že odříkáváním mantry *mani* lze očistit jeho utrpení a napravit chyby a že by mu velmi pomohlo, kdyby se druzí za něj vyznali z jeho škodlivých činů.

Zeptala jsem se Tary, jaké činy ho přivedly na toto místo. „Když byl tento muž vládcem svého kraje, nerozděloval spravedlivě jídlo, uděloval nepřiměřené tresty a jednal zlovolně,“ odvětila.

Lovec vysoké Cewang Gönpö dlel v Oživujícím pekle. Řekl, že by byl osvobozen, kdyby za něj někdo vytesal do kamene *Sútru osvobození*, která očišťuje následky škodlivých činů. Zeptala jsem se, jaké činy ho přivedly k tomuto následku. „Zabíjení nevinných srnek,“ odpověděla Tára.

Taši Wangčhug trpěl v Pekle černých čar. Požádal mne, abych předala jeho vzkaz: „Kdyby se za mne odříkalo sto milionů manter Vadžrasattvy, manter *mani* a manter *siddhi*, získal bych lidské zrození.“

Cewang Gönpö trpěl na vrcholu hory Šangma. Tvrdil, že kdyby se za něj s odhodláním provedlo sto nebo tisíc rituálů pústa praxe *ňun-gne*, získal by dokonalé lidské zrození.

Několik lidí s ctnostnou myslí – lamů, mnichů a laiků – z Gjašö přebývalo v čistých zemích, včetně starého mnicha Padma Kalsanga,

Cering Döndruba, Dönce a také jistého Barčhung Dragha, který se zrodil v čisté zemi díky soucitu ctihodného Drime Khačö Wangpo Rinpočeho.

Většina lidí z rodu Natar, kteří pilně praktikovali dharmu, se zrodili na Hoře Potála. Avšak ti, kteří neměli spojení se světci a svůj život promarnili špatnými činy, procházeli jedním zrodem v nízkých světech za druhým. Mnich jménem Hule Bučhung trpěl v bardu. Natar Alug Čhódzin si naopak zasloužil šťastné zrození. Mnich Lodrö Zangpo byl v čisté zemi Táry Juloko.

Ačkoli se jistý Lhari Jönten vystříhal zlých činů a cvičil se v ctnosti, zastával velmi vážné špatné náhledy a zrodil se v nižší říši. Byl uvězněn v domě, který hlídali čtyři pekelníci. Když jsem se Jöntena zeptala, zda mám někoho v lidském světě požádat o provádění ctnostných aktivit v jeho prospěch, odvětil tento starý mnich, abych ho nechala zakoušet následky jeho činů, dokud se nevyčerpá jeho karma. Řekl, že pokud takto bude trpět ještě tři roky, zrodí se na Hoře Potála.

Kunsang a Tendzin Wangjal se zrodili na Hoře Potála. Samje Mönlam z rodu Khamte byl rovněž v této čisté říši. Řekl: „Mám vzkaz pro svého nejmladšího syna. Pověz mu: ‚Nezabíjej jeleny, divoké ovce ani antilopy. Neveď život zloděje ani lupiče. Nelži, nedávej sliby a nepřísahej. Nekraď a nebojuj se svými staršími bratry. Cvič se co nejvíce v ctnosti odříkáváním mantry *mani* a prováděním postního rituálu *ňungne!*“

Žena jménem Drönma odešla do Potály, když s pokorou vzývala mnoho lamů. Tulku z komunity Natar, zvaný Adam, byl také na Hoře Potála. Řekl, že ačkoli se zrodil v rodině lamů jménem Apal v oblasti Ňarongu, aby přinesl užitek bytostem, narazil na onom životě na překážky, a proto odešel do nirvány.

Peca Gönpö Rinčhen tam byl také. Řekl, že se v této čisté zemi zrodil díky soucitu Tromge Kundün Rinpočeho.

☞ Po dalších osmdesáti tisících milích jsem dorazila na obrovský a hrůzný temně rudý útes, vysoký jako tři tisíce vesmírů.²⁶ Pán smrti

Jama spočíval vedle strašlivé hory lebek uprostřed myriád zbraní. Vysával život a dech ze tří světů existence.²⁷ Natahoval všechny smrtelné bytosti bez výjimky na skřípec a přitom držel tři sféry bytí na svém bříše.²⁸ Byl hrozný – napřažené ruce připravené drtit, obrovský rozevřený chřtán, svinutý jazyk vystřelující co chvíli kupředu, odhalené ostré fezáky. Měl tělo muže a hlavu rudého býka s ostrými železnými rohy a žhnoucima očima, které připomínaly slunce a měsíc. Šlehaly z něj plameny. Byl rychlý a mrštný jako vítr a svým hrůzostrašným smíchem otrásal nebem i zemí. Když jsem spatřila tuto hrozivou vizi nespoutaného hněvu na vlastní oči a uslyšela jeho ohlušující řev, měla jsem pocit, že omdlím.

V tlamě (která byla tak velká, že do sebe pojala nebe i zemi), držel jižní světadíl²⁹ tohoto světa smutku. Stačilo, aby se jazykem dotkl patra, a svět se zatřásl. Když stiskl ústa, objevilo se tento rok jen několik krůpěj krve tam, kde se jindy rozléval rozbouřený temně rudý oceán. To proto, že zemřeli Khačö z rodu Tromge, Dza Könchog a další světci, nemuselo tohoto roku zemřít tolik bytostí.³⁰ Ačkoli jsem spatřila mnoho hrozných věcí, vytrvale jsem se obracela ke ctihodné bohyni, a díky tomu jsem nepodlehla strachu ani nezměnila svůj postoj.

☞ Gömpo Samdrub z Tangkja přebýval v pekelné říši. Když jsem se zeptala Táry, co vedlo k tomuto následku, odvětila, že když byl místopodřízitelem, zpronevěřil zboží a poskvřnil staré obyčejy.

Dordže Döndrub, syn Zangli z rodu Sadu, zakoušel nepředstavitelné utrpení. Dlelo zde mnoho šlechticů z oblasti Hor ve východním Tibetu. Mnoho z nich jsem neznala. V proudu mé mysli se vzedmul nesmírný soucit a já zpívala a odříkávala mantru *mani*.

☞ Jak jsem já, Dawa Drolma, pokračovala v cestě, blížil se ke mně jógin v bílém s rozpuštěnými dlouhými vlasy, obklopený dáky a dákiními. Otáčel modlitebním mlýnkem s brokátovým krytem. Prošel kolem mne na své cestě do pekel, aniž se nohama dotýkal země.

Když jsem se jej zeptala, kam kráčí, odvětil, že do nižších říší zrození. „Vyvedu všechny, kteří se mnou mají spojení prostřednictvím

sdílení společného jídla. Jsem mistr a vůdce bytostí, Togden Pawo, jehož jméno je „Hrdina duchovní realizace“,“ a třikrát zazpíval mantru *mani*. Domy z rozpáleného železa se proměnily v křišťálové paláce a všechny pekelné bytosti v bytosti světla. Odešel a odvedl je s sebou jako hejno ptáků vyplašené kamínkem vrženým z praku do nejvyšší čisté země, na Horu Potála.

Matka všech Vítězných, ctihodná Bílá Tára, sepjala ruce u srdce.

„Jak úžasné – skvělý a svatý vůdce!

Božský osvoboditel, jenž vyvádí všechny, kteří jsou s ním spojeni: nemají-li spojení, není možné je vyvést.

Jak smutné pro ty, kteří spojení nemají!

Om mani padme hung bri.“

Na vrcholku koruny stromu *šálmalí*³¹ vyklovali kovoví černí ptáci oči bytostem pekla. U kmene stromu stály hrůzostrašné ženy, které držely tyto bytosti za krk a odtrhávaly jim hlavy od těl. V mé vizi se trpící bytosti samy vrhaly do spárů těchto žen, neboť si myslely, že to jsou jejich drazí přátelé, členové rodiny a blízcí. Když pak chtěly utéct, dopadaly na ně zbraně. Když se chtěly vrátit zpět, zbraně se opět vymrštily a vytrhávaly jim plíce, srdce, játra a střeva. Když se snažily vyšplhat vzhůru po kmene stromu, dopadaly na ně shora zbraně a sdíraly z nich maso a kosti, až zbyla jen kaluž krve. Takováto utrpení čekají na chlípivé lamy a mnichy holdující světským radovánkám, mnišky, které potrácejí své nemanželské potomky, a na muže, kteří znásilňují mnišky nebo nejsou spokojeni s manželkami a stýkají se s jinými ženami.

Byli zde lidé vysokých postavení, včetně lamů a mnichů, jejichž jména se neodvažuji ani zmínit. Jedním byl Níkho z rodu Sogru, mnich z rodu Tromge, který poškodil své sliby. Ačkoli už se jednou zrodil jako lidská bytost, musel se v důsledku své karmy zrodit znovu v pekle. Nesnesitelně trpěl u kmene stromu šálmalí, obtěžkán obrovským břemenem železných zbraní. Soucitná matka všech Vítězných třikrát krásně zazpívala šestislabičnou mantru. Udělala jsem totéž. Níkho byl

osvobozen od svého železného nákladu a odešel. Kdyby se za něj odříkávala *Tantra neposkvrněného doznání* a *Sútra vyznání chyb* na velkém shromáždění s co nejvíce dary a obětínami a kdyby se za něj prováděly vznešené modlitby věnování a aspirace, zrodil by se na Hoře slávy na subkontinentu Čamára.

Jistý Acul z rodu Sogru se díky soucitu mnoha skvělých a svatých lidí a také silou mystické stezky pravdy, která nespolehá na příčinu a následek, jedenkrát zrodil v lidském těle. Ale poté, co opustil tento život, upadl do pekla. Trpěl na úpatí hory, na níž rostly stromy šálmalí. Kolem krku ho rdousil železný kruh, tělo měl sevřené v železných šatech. Tři hněviví strážci s hlavami jelenů ho bili, bodali a řezali břitvami s lotosovými rukojetmi, dokud mu nestáhli kůži a maso z kostí. Nebožák strašlivě křičel bolestí.

Když jsem se zeptala, jaké činy ho přivedly do této situace, bylo mi řečeno, že při prodeji zboží a potravin lamům a mnichům používal falešné váhy, špatně mluvil o členech sanghy, předstíral, že je mistr náboženských tanců, a tak dále. Jeho utrpení bylo nevyhnutelným následkem těchto nectnostných činů. Se soucitem jsem za něj zazpívala šestislabičnou mantru.

Nebožtík Acul mi dal následující vzkaz, abych jej předala, až budu zpět.

„Zemřel jsem mlád, mladý život zmařený smrtí,
zničen a odtržen od svých rodičů a blízkých.

Nechal jsem za sebou svůj stan, stáda a majetek, jež bylo tak těžké opustit.

Trpím následky svých škodlivých činů, které dozrály pro mne samotného.

Abyste mne vysvobodili z tohoto nesnesitelného utrpení,
recitujte, lidé, stomilionkrát mantru *mani*.

Odříkávejte Kandžur³² a do kamenů vytesejte desetitisíckrát šestislabičnou mantru.

Pak přestanu trpět a získám lidské tělo.

Nezapomeň, prosím, předat tento vzkaz mé příbuzné Čung Limě.“

Poté se objevil lama jménem Jengme Dordže, jenž byl blízkým žákem Padma Dūdula, lamy z kraje Nārongu. Přišel se skupinkou pěti svých žáků. V rukou držel modlitební mlýnek a málu a zpíval.

„*Hří*. Obracím se k lamovi, Nejvyššímu slitovníkovi.
Obracím se k božstvu, Nejvyššímu slitovníkovi.
Obracím se k dákoví, Nejvyššímu slitovníkovi.
Obracím se k ochrannému božstvu, Nejvyššímu slitovníkovi.
Obracím se ke sjednocení všech, k Nejvyššímu slitovníkovi.
Prosím, veď všechny, kteří se mnou mají kladné nebo záporné spojení, na Horu Potála.
Om mani padme hung hri.“

Poté vyvedl z osmnácti pekel asi tisíc bytostí po stezce z bílého světla.

Mniška z kraje Zurpa, Ani Bumo, také přišla s modlitebním mlýnkem a žlutou málou. Už z dálky jsem slyšela, jak se svou pomocnicí krásně zpívá mantru *mani*. Tato mniška vyvedla po cestě modrého světla do Tářiny čisté země Juloko asi tisíc lidí, vysvěcených mnichů a mnišek, laických mužů a žen, žebráků a slepců – všechny, kteří s ní měli spojení skrze řeč nebo dotek.

☞ Cačhung, stará žena z kraje Tromge, trpěla ve strašlivém Pekle drcení. Její pláč se odrážel od nebes. Když jsem na ni z dálky zavolala mantru *mani*, křikl na mě odporový strážce s rohy: „Hej! Té těžko pomůže nějaké *mani*!“ Když jsem se zeptala, jaké činy vedly k tomuto následku, bylo mi řečeno, že když byla v běžném lidském světě, kradla a zabíjela kozy a ovce.

Chtěla poslat zprávu synu Čhötarovi a dceři Lükji. Ačkoli jsem se nejprve zdráhala její vzkaz převzít, tato Cačhung zaplakala a zvolala:

„Musíš! Nesmíš odejít, aniž ode mne převezmeš zprávu,“ a tak jsem jí slíbila, že to udělám.

„Řekni jim toto,“ pravila. „Nežijte v sobě naději, že zbohatnete. Nerozvíjejte hněv a nenávisť. Řekni Lükji, aby nesoupeřila s hady ve vytváření špatné karmy.“³³ Tesejte mantru *mani* do kamenů. Požádejte o předcítání nauk *Sútry osvobození* a *Tantry neposkvrněného doznání*. Stále znovu odříkávejte mantru *mani*. Ctnostně věnujte zásluhy a já se poté, co si zde vytrpím ještě tisíc let, zrodím ve sféře bohů. Stále však budu podléhat pádu a utrpení, když pak budu muset opustit onu božskou nádheru.“

Toto řekla a usedavě se rozplakala.

Om mani padme hung hri.

☞ Pak se objevila starší žena z rodiny Lo v Gjalrongu. Řítla se dolů po krvavé stezce, před sebou na čtyři tisíce ovcí. Obyvatelé pekla jako Awa s hlavou býka, Osud s hlavou opice, Rakša s hlavou praseta a množství dalších poslů Pána smrti ji popoháněli a přitom řvali: „Zabij ji, zamorduj ji! Tluč ji, bij ji!“ Stará žena se trásla jako osika a z očí se jí řinuly slzy. Nakonec byla dohnána před Dharmarádžu.

Jama Dharmarádža planul hněvem jako oheň, tvář mu zčernala, jako by byla z uhlí, koulel očima podlitýma krví a z úst mu vyšel strašlivý řev: „Ty, světská stařeno, s vychytralou mluvou, jaké dobré a špatné činy jsi vykonala? Nic neskrývej ani nepřekrucuj. Mluv pravdu!“ Dupl, až se země zatřásla jako při zemětřesení.

„Mluv, rychle!“ dožadovali se i pekelníci a v záchvatech zuřivosti rozčileně podupávali.

Žena zbledla jako stěna a nebyla schopna ze sebe vypravit jediného slova. Bili ji do hlavy, až klesla k zemi a rukama si rvala vlasy. Byly tam i dvě malé děti její karmy, světlé a temné.³⁴ Světlé nebylo s to nic říci, jeho tvář ztmavla jako uhel. Po chvíli prozradilo: „Jednou chtěla nabídnout koně statku Camtrul Tulkua z Dza, když ale došlo na lámání chleba, upustila od svého záměru.“

Tmavé dítě poskakovalo, tančilo a pokřikovalo:

„Nechvalně známá zlá žena, vykonala jsi špatné činy v běžném lidském světě,

neblaze proslulá démonko, kanibalko, ty, která jsi nařizovala zabíjet bytosti,

prolhaná harpyje, nevzpomínáš si na své ostatní temné skutky?

Existuje snad jediný zločin, o němž jsi přemýšlela a který jsi nevykonala?

Zda je to pravda či nikoli, se jasně zjeví v mysli Dharmarádži.

Je-li to tak či nikoli, zjistí jeho poslové.

Odveďte ji na cestu, odkud není naděje na vysvobození.“

Poté, co dítě domluvílo, Jamův posel dal posoudit případ staré ženy vahám karmy. Jazyček se zcela vychýlil k jedné straně. Jama nakreslil značku na tabuli osudu a řekl: „Odveďte ji do Pekla drcení. Celé tisíce eónů nenalezne žádnou úlevu.“

Armáda služebníků Pána smrti řvala: „Zab ji! Zab ji! Tluč ji, dobij ji! Ha há! He hé!“ a vrhala na ni déšť šípů, kopí a mečů. Tvář jí vtlačili do prachu a potom ji odvedli pryč.

Om mani padme hung bri.

☞ Jistý Wangčhen, nižší místodržící v kraji Derge, byl synem bohatého a slavného muže jménem Drugdrag a ženy jménem Cejang Drolma. Byl to velmi mocný pán, krutý, agresivní člověk bez špetky soucitu, který žil z jídla a bohatství druhých. Když se karmická síla udržující jeho život vyčerpala, zemřel a začal bloudit v bardu.

Dharmarádža vykřikl, jako by mu zrak náhle padl na nenáviděného nepřítele, který mu zabil otce. „Rychle, služebníci Pána smrti, pospěšte! Neztrácejte čas a přiveďte ke mně onoho zlého Wangčhena!“

Přivlekli ho s hlučnými výkřiky „Hí!“ a „Há!“. Ti, co měli kladiva, ho tloukli, ti s kleštěmi ho štípali, ti s meči sekali, ti s pilkami řezali, ti s kopími probodávali a ti se sekerami čtvřtili. Tmavé dítě pak vyprávělo Dharmarádžovi následující příběh:

„Tento zlosyn, zvaný Wangčhen, se v myšlenkách i činech obrátil zády ke Třem klenotům.

Nechal vylupovat oči svatým lamům.

Dopustil se bezpočtu zločinů, nechal usekávat rty a nosy mnichům, mniškám, laickým mužům a ženám.³⁵

Neprávem potrestal mnoho vysvěcených mnichů a uvrhl je do vězení.

Zapříčinil hladomor, který vyhubil téměř všechen lid.

Nechal porazit tisíce ovcí.

Jeho špatnosti jsou jako Hora Sumeru.

Jaký trest si zaslouží, to už Dharmarádža ví!“

☞ Ihned poté, co Dharmarádža vyslechl tento výčet, nakreslil znak na tabuli osudu a řekl: „Odveďte ho do Oživujícího pekla a poté do dalších osmi horoucích pekel, kde setrvá deset tisíc eónů bez možnosti osvobození.“

Služebníci řvali: „Zabte ho! Zbijte ho! Udeřte ho!“ Mrštili s ním do bláta a pak ho odvěkli pryč.

Om mani padme hung bri.

☞ Byla tam také dívka z kraje Derge s náhrdelníkem z achátů, z nichž každý byl velký jako dům. Kameny měla přivázaný kolem hrdla řetězy. Jejich tíha ji trýznila a působila jí hotová muka. Byl to následek toho, že se zdobila acháty, které kradla ostatním.

Om mani padme hung bri.

☞ Pak jsem došla k lovcí zvanému Cering z kraje Kathog, kterého vedly čtyři postavy s hlavami jelenů. Když byl předveden před Jamu Dharmarádžu, strašlivě se trásl. Dvě děti jeho karmy podaly zprávu o všem, co udělal, dobrém i špatném, prospěšném i škodlivém.

Dobré dítě řeklo: „Ó Jamo, vzácný Dharmarádžo, tento muž nebyl s to nasytit ani obláci svou početnou rodinu ani jí poskytnout střechu nad hlavou. Tento starý bidák se celý život dopouštěl nectností. Avšak

pošleš-li jej zpět, dáš-li mu ještě jednu šanci a on bude žít čistě a ctnostně, bude z něj člověk, který se ve tvé majestátní přítomnosti nebude muset za nic stydět.“ Tak pravilo dítě a zaplakalo.

Temné dítě podalo následující výčet:

„He hé! Tento muž zabíjel trojí druh ptáků, kteří plachtí na nebi – supy, luňáky a jestřáby.

Zabíjel tři druhy zvířat, která žijí v horách – antilopy, srnky a divoké ovce.

Zabíjel také nevinné kamzíky na pláních.

Zabíjel tři druhy zvířat, která žijí ve vodě – ryby, vydry a žáby.

Chytil nevinná zvířata do ok a sítí.

Prováděl škodlivé a nectnostné činy.“

Z úst Jamy Dharmarádži vyšla tato slova:

„Ze všech špatných činů není nic horšího než vzít někomu život.

Co se týče tohoto zlého lovce,
slíbil lamovi z rodu Gece, že nebude zabíjet.

Potom však konal velice zlé činy, které nelze smazat, ani kdyby jich litoval.

Uvrhněte jej do Pekla kvílení.

Jeden život za druhým tam bude trpět bez možnosti úlevy.“

Tak pravil a zakreslil značku na desku osudu. Služebníci vtiskli lovcovu tvář do prachu a pak jej odvěkleli pryč.

Bylo tam mnohem, mnohem více bytostí, na než byl pouhý pohled nesnesitelný. Tolik bytostí, že nemám slov, jež by to dokázala popsat. Tolik bytostí, jejichž smýšlení se zcela vymyká mému chápání. Zlí byli vláčeni dolů, dobří a ctnostní propouštěni nahoru. Všechno, co jsem vylíčila, se vymyká slovům. Není to nic víc než hrubý příměr.

Před zrakem Dharmarádži stála žena zvaná Bočhungma z oblasti rodu Dezung. Když dvě děti její karmy, světlé a temné, přednášely žalobu, řeklo to světlé: „Tato žena má jisté spojení s Dzaga Čhogtrul Rinpočem. Její mysl tihne ke ctnosti.“

Nato temné dítě pravilo.

„Tato žena podávala nečisté jídlo učeným lamům.

Zabila jehňátka tím, že je nechala vyhladovět.

Kritizovala lamy a vysvěcené mnichy,

a tak vykonala mnoho zlého svými ústy, rukama i myslí.“

Dharmarádža odvětil: „Nuže dobrá, když hovořilo dobré dítě, zdálo se, že říká pravdu. Ale i slova tmavého dítěte zněla pravdivě. Nechme to tedy rozsoudit váhu ctnostných a zhoubných činů.“

Služebník s opičí hlavou odvážil činy ženy na vahách, přičemž jejich ručička se vychýlila na stranu špatných činů. Jama Dharmarádža řekl:

„Tisíc let ve světě lidí

je jediným dnem a nocí v pekelných říších.

Dvanáct dlouhých pekelných let budeš zakoušet utrpení

a pít vroucí, roztavené železo.

Poté budeš vyvedena silou soucitu

a dobrých přání Dzaga Čhogtrul Rinpočeho.“

Jakmile domluvil, byla žena odvedena do železné budovy.

Om mani padme hung bri.

Poté přišla Palco, stará šedovlasá nomádka z komunity Ningšul. Měla modlitební mlýnek a žlutou málu, jejíž kuličky se jí neustále míhaly mezi prsty. Jasným hlasem zpívala mantru *mani* a předstoupila přímo před Dharmarádžu. Tvář Jamy Dharmarádži zářila jako měsíc na sněhu. „Palco, zemřela jsi a přišla do barda?“ zeptal se zdvořile a s očividným potěšením. „Nejsi unavena? Pověz mi o všech

ctnostných a nectnostných činech, které jsi vykonala, odhal je v mé přítomnosti.“

Stará žena Palco promluvila:

„Soustředila jsem svou mysl na Tři klenoty jako na své jediné útočiště.

Svá přání jsem nerozlučně svázala s esenciální dharmou.

Mou řečí byla praxe ctnosti, má mála nepřetržitě kroužila.

Vytvořila jsem svazky s lidmi nejvyšších duchovních sklonů, především s Dzaga Čogtrul Rinpočem, jemuž jsem darovala velký kus jantaru.

Vytvořila jsem svazek s Adzam Drugpou,³⁶ jemuž jsem obětovala přezku k opasku.

Z těch, kteří si váží žlutou šerpu kolem těla,³⁷

není nikdo, s nímž jsem já, stará žena, nevytvořila nějaké spojení.

Zapálila jsem na dvacet či třicet tisíc máslových lampiček, nahlas pronesla sto milionů manter *mani*.

To vše jsem věnovala cítícím bytostem, jsem stará žena dobrých záměrů.“

Světlé dítě podalo s radostí podobný výčet. Temné nemělo vůbec nic, co by k tomu dodalo. Avšak i zrcadlo, výpis činů a váhy měly vydat svědectví o ctnostných a špatných činech této ženy. Služebníci řvali: „Podívejme se na to!“ Lví hlava civěl do zrcadla, Opičí hlava vážil její činy na vahách, Býčí hlava hloubal ve svítících její karmy. Všichni tři pak zkrátke doznali, že to, co prohlásila, je pravda. Dharmarádžu to nesmírně potěšilo.

„Kdyby muži a ženy obyčejného lidského světa žili jako tato žena, bylo by na světě mnohem lépe.

Ačkoli ale chápou ctnostné a zhoubné činy,

nejsou s to některých věcí zanechat a jiným se naopak věnovat.

Dopouštějí se nectnostných a škodlivých činů,

jak jen se nechají vláčet rušivými emocemi!

Nikdo neprojde do budoucího života, aniž mne potká,

je-li v něm dharma, jsem králem dharmy,

není-li, jsem králem zlých činů.

Nuže, stará ženo jménem Palco!

Běž a spoléhej na dobrou karmu.

Nepadneš zpět, vstup do čisté země blaženosti!“

Jakmile domluvil, žena vstala a třikrát se poklonila. „Nepůjdu však sama,³⁸ řekla a vyvedla patnáct set bytostí, které s ní byly ve spojení skrze řeč a dotek. Pomalu odcházela západním směrem do říše blaženosti šeptajíc potichu mantru.

Om mani padme hung hri.

Starého muže Döndruba z kraje Gulog, jehož probodeným srdcem procházelo železné lano, vláčeli za sebou služebníci s hlavami tygrů, levhartů, černých a hnědých medvědů, lišek a šakalů. Zvedli ho do vzduchu, pak s ním mrštili o zem a přitom řvali: „Hi hi! Ho hó!“ a pak jej tam nechali ležet. Muž měl otrhaný oděv vyrobený z kůže svišťů. Když se ocitl v přítomnosti Dharmarádži, zbledl ve tváři jako stěna a vykřikl: „Áhnh!“ Po krátkém výčtu jeho ctnostných a špatných činů Jama Dharmarádža pravil:

„Odporný přízemní červe, vrahouně svišťů!

Zabil jsi jich na tisíce!

Jedl jsi jejich maso a pil jejich krev.

Nosil jsi jejich kožešinu jako svůj oděv.

Zabíjení svišťů se stalo tvým povoláním.

V létě jsi jim zaplavoval nory, abys je vyhnal a mohl zabít.

V zimě jsi v zemi kopal jámy, hledal spící sviště a hubil je.

Je těžké vyznat se z tak odporných činů,

nebot' to, cos udělal, se neliší od zabítí plně vysvěceného mnicha.

Nemáš možnost se osvobodit po tisíc eonů.“

„A teď,“ řekl, „ho odved'te do horoucích pekel!“ Služebníci jej srazilí tvář do bláta a pak ho odvěkli dolů.

Om mani padme hung bri.

☞ Poté přišlo dvanáct plně vysvěcených mnichů z kraje Sakja.³⁹ Každý z nich byl oblečen do tří klášterních rouch, v rukách nesli texty svaté Buddhovy dharmy a nahlas odříkávali mantry *mani a siddhi*. Před Dharmarádžou se chystali společně poklonit, ten je však zadržel se slovy: „Neklaňte se, prosím!“ Naopak sám uctivě povstal. Jeho služebníci se až zachvěli v posvátné hrůze, když uviděli, že mniši za sebou vedou na dvanáct tisíc bytostí do říše blaženosti na západě.

Pak přišla ctnostná mniška z oblasti Miňak. V ruce držela modlitební mlýnek a málu z lastur a uctivě se postavila před Dharmarádžu.

„Kdo jsi?“ otázal se.

„Říkají mi Zangmo,“ odpověděla. „Nahromadila jsem oceán ctností dvou akumulací.“⁴⁰ A lahodným hlasem mu zazpívala tuto píseň:

„Om mani padme hung bri.

V ctihodné přítomnosti Pána Sönam Rinčena,

v němž se spojují všichni buddhové

a který je neoddělitelný od Avalókitéšvary,

snaze prosím: dej mi své požehnání.

Neprovedla jsem ani za mák špatných činů.

Jsem duchovně založená žena, která dosáhla jisté stability myslí.

Tomu, který má neobyčejný soucit s bytostmi v těchto časech duchovního úpadku,

pánovi dharmy, jenž je vyzářením bódhisattvů tří rodin,⁴¹

ctíhodnému Sönam Rinčenu, věnuji tuto modlitbu.

Dej mi své požehnání, ať se naše přání spontánně naplní.

Uděl mi své požehnání, ať se utrpení tří spodních říší očistí.

Zaplav mne svým požehnáním, ať vstoupíme na stezku osvobození.

Požehnej nám, abychom se zrodili v zemi velké blaženosti.

Obdař nás svým požehnáním, aby se spontánně dovršil dvojí užitek nás i druhých.

Necht' všechny citící bytosti, které slyší tato slova, nemusí po smrti trpět v pekle.

Kež nemusí zakoušet zmatené, klamné výjevy barda.

Je jisté, že budou-li každý den bez ustání opakovat tato slova, nepůjdou po smrti do pekel.

Zrodí se na Měděně zbarvené hoře Slávy.“

Tak pravila a prozpěvujíc mantru *mani* pokračovala v cestě, přičemž vyvedla kolem tří tisíc bytostí spojených s ní dobrou i špatnou karmou⁴³ na Slavnou měděně zbarvenou horu.

☞ Dharmarádža nařídil svým dvěma služebníkům, Awovi s býčí hlavou a Osudu s opičí hlavou, aby předvedli Kunga Paldena, plně vysvěceného mnicha z jižního kraje Cang. Před Dharmarádžou byl proveden výčet všech jeho ctnostných i škodlivých skutků. Světlé dítě dobra pravilo: „Tento mnich se nedopustil žádných špatných činů.“ A tiše sklonilo hlavu.

Temné dítě odvětilo: „Tento mnich porušil disciplínu a sliby. Přijal sliby v přítomnosti svého opata a učitelů a oblékl tři klášterní roucha. Je však zodpovědný za smrt mnoha lidí a koní. Urážel ty, kteří byli v souladu s dharmou. Je to mravně zkažený člověk, který pohrdl závazky a samajemi.“

Po tomto výčtu Dharmarádža pravil: „Nuže dobrá! Výpovědi těchto dvou dětí, světlého a temného, nemohou být obě pravdivé. Pohlédme tedy do zrcadla, sepsaných záznamů a na váhy.“

Poté, co pomocníci vše pečlivě prozkoumali, oznámili Dharmarádžovi: „Pravdou je to, co říkalo temné dítě.“

Rozzuřený Dharmarádža zařval: „Odved'te tohoto mravně zvrhlého člověka na vrchol hory stromů šálmalí!“

Mnich byl odvěčen pomocníky, kteří volali: „Zab ho! Zab ho! Tluč ho! Bij ho!“

Byla předvedena duchovně založená žena jménem Drönchung z kraje Miňag. V přítomnosti Dharmarádži byly odhaleny její činy a světlé dítě proneslo: „Když tato mladá žena dosáhla věku jedenadvaceti let, oholila si vlasy, přijala mnišské vysvěcení a vydala se na pouť do okolí Lhasy. Neustále odříkávala stoslabičnou mantru a mantru *mani*.“

Temné dítě však nesouhlasilo: „Ó vzácný Jamo Dharmarádžo, já vyličím příběh této mladé ženy! Je to démonka, žena špatné karmy, která prováděla nectnostné a špatné skutky. Během své poutě zabilo mnoho bytostí a to je pouze zlomek všech zhoubných činů, které vykonala, pane!“

Nato Dharmarádža řekl: „Nechte rozhodnout váhy osudu!“

Když pomocníci zvážili její činy, sdělili Jamovi Dharmarádžovi, že počet dobrých a špatných je v rovnováze. Dharmarádža rozhodl: „Tato žena musí projít utrpením Oživujícího pekla po dobu jednoho měsíce a pak získá čisté lidské zrození silou přání a modliteb, které vykonala během pouti.“

Generál z rodu Sa-ngon, zvaný Sangi Adzam z Džazi, kraje Ňarong, se zrodil v Pekle drčení, kde zakoušel smrtelná muka. Řekl mi: „Jméno mé ženy je Lumoco. Ty, děvče, jí musíš za každou cenu předat tuto zprávu. Pověz jí: ‚Můžeš mi pomoci, když vytvoříš svazek s nějakými lamy. Vezmi mé korále a další ozdoby, které jsi ukryla, a daruj je mým jménem lamům. Slzy, které jste za mě všichni prolévali, na mne dopadly jako déšť krve. Protože mám určité spojení s tulkem z Džazi, zeptej se jej na jeho názor a požádej ho o pomoc. Daruj čaj mnichům z kláštera Džazi a požádej je, aby při společných rituálech za mě odříkávali mantry *mani* a *siddhi*.“

Když to dopověděl, propukl v pláč. Ačkoli mi zmizel z dohledu, zvuk jeho pláče mě i nadále pronásledoval. Věnovala jsem mu modlitby a aspirace a chvíli jsem za něj odříkávala mantru *mani*, neměla jsem s ním ale spojení, a tak to nepřineslo žádný užitek.

Om mani padme hung hri.

Vojenský velitel z oblasti Ňarong Gangri jménem Arta upadl do Pekla černých čar. Jeho tělo pokryly stovky a tisíce černých čar. Rozžhavenými železnými pilkami byl pak podle nich rozřezáván nejprve od hlavy k pasu. Kousky hlavy a trupu se poté znovu spojily a pilky pokračovaly ve své práci od břicha dolů, vpředu i vzadu. Kusy těla se potom opět pospojovaly, aby řezání mohlo začít nanovo. A tak Arta nepřetržitě zakoušel muka.

Zeptala jsem se vznešené soucivé bohyně, jaké činy vedly k tomuto následku.

„Tento člověk vedl vojsko proti mnoha klášterům.

Stál v čele lidí, kteří ničili posvátné hrobky a památníky.

Zakládal ohně na horských svazích, páčil žáby, hady a další živé bytosti.

Podněcoval společenské rozbroje, osnoval bratrovraždy, pře a roztržky.

Bude pro něj těžké osvobodit se i za tisíc eónů.

Necht' se zlá karma a zlé činy tohoto člověka očistí

a necht' se zrodí v říši Nejvyšší blaženosti.“

Ačkoli toto pronesla, neměl z toho moc velký užitek.

Před Dharmarádžu byl přiveden jakýsi člověk z Drure jménem Arkong. Přísluhovači ho tloukli kladivý, štípali kleštěmi a sekali zbraněmi. Ačkoli světlé i temné dítě proneslo svou řeč, netrpělivému Dharmarádžovi to nestačilo. Vzplál hněvem, mocně zadupal a křikl: „Ať promluví sám, rychle!“

Nešťastník se ale tak trásl a chvěl, že nebyl s to ze sebe vydat ani hlásku. Služebník s hadí hlavou se podíval do zrcadla a řekl: „Tento člověk měl špatné náhledy. Vykládal, že konání dobrých skutků nepřináší žádný užitek. Říkal, že špatné činy nezpůsobují nic zlého. Tvrdil, že Tři klenoty nenesou žádné požehnání. Prohlašoval, že pokud je člověk šťasten teď, není třeba se starat o budoucnost. Těšilo ho krásť, loupit a utlačovat druhé.“

Opičí hlava zvážil celou věc na váze a řekl: „Kdyby se na jednom místě navršily krvavé rohy jelenů, léčivé pižmo pižmoňů a kožešiny a kosti vyder, které zabil, naplnil by se jimi celý velký dům. Odepřel si štěstí praktikovat Buddhovu dharmu.“

Služebník s býčí hlavou zkoumal, co je napsáno v karmických záznamech: „Tento člověk zabíjel zvířata během svatých měsíců, kdy jsou následky činů znásobeny stotisíckrát. Nosil u sebe zbraň, kterou připravil o život mnoho bytostí – černé a hnědé medvědy, lišky, rysy a sviště. Všechna tato zvířata zabíjel.“

Nato Jama Dharmarádža udělal značku na tabuli osudu. „Dokud neskončí čas,“ zahřímal, „tento muž nebude mít úniku. Pošlete ho do Pekla kvílení!“

Načež jej zahanbeného, s hlavou sklopenou odvedli sluhové s ohavným vrískotem dolů.

Om mani padme hung bri.

☞ Jama Dharmarádža potom pronesl tato slova:

„Vy, muži a ženy obyčejného světa lidí!

Nezabíjejte blechy a vši, které na vás žijí.

Nezabíjejte je, neboť to nikam nevede.

Nepřinese vám to žádný užitek v jídle, ani hořčičné semínko užitku.

Nepřinese to žádný užitek vašim šatům, neboť je to těžký, špatný a škodlivý čin.

Není k ničemu, když je zabijete svými nehty nebo zuby, neboť se to nijak neliší od zabití vašich vlastních potomků.

Když je místo toho osvobodíte a necháte žít, bude to nesmírně prospěšné.

Podívejte se, co se děje lidem tam dole, a uvidíte, jaký osud vás čeká, když je zabijete.“

Tisíce mužů zakoušelo muka, když byli drceni mezi dvěma horami. Byl mezi nimi i jistý Jardo z rodu Thromthog. Těla některých mužů

hořela v ohních, což byl následek toho, že spalovali blechy. Jiní padali do vody a topili se, což byl důsledek vyhazování blech do sněhu a bláta.

„Proto si dávejte pozor,“ řekl Dharmarádža, „co dělají vaše ruce, a odříkávejte mantru *mani*.“

Om mani padme hung bri.

☞ Poté mi Jama Dharmarádža řekl:

„Vy, muži a ženy obyčejného světa lidí!

Získali jste lidské tělo pouze na určitou dobu.

Zrodili jste se na zemi pouze na určitou dobu.

Možnost volby, kam půjdete, máte v rukou pouze po jistou dobu.

Třem klenotům nad sebou nabízejte veškeré obětiny, jaké můžete. Nezchudnete – stanete se naopak v tomto životě bohatšími.

A v budoucích životech se zrodíte v těle obdařeném radostí a mnoha možnostmi.

Buďte štedří k žebrákům, slepcům a psům, kteří stojí níže než vy.

Nečastujte je nevlídnými slovy, neboť si zaslouží váš soucit.

Než celý rok vykrmovat stovku boháčů

je lepší věnovat hrst mouky žebrákovi.

Takový čin štedrosti je lepší.

Boháči, kterým se dobře daří, kteří mají jídlo a pozemky, jsou jako strážcové pokladů mezi přety se svými pokrmy a nápoji, sluhu a velkorysostí,

marní svou lidskou existenci, nikdy nemají dost času a nikdy nehromadí zásluhu a moudrost.

Ani na okamžik nejsou s to se zastavit a odpočinout si.

Ačkoli mají doslova hory bohatství, majetku a jídla,

když odcházejí ke mně, nemohou si s sebou vzít ani jedinou jehlu.

V rodinách nevyslechne jeden názor druhého.
 Ráno se hádají, večer pak spolu bojují jako polobohové.
 Nezůstávají spolu dlouho, ale vydávají se po rozdílných stezkách.
 Proto buďte k sobě v rodinách dobří a odříkávejte šestislabičnou
 mantru.

Lidé hledí s hněvem na své laskavé rodiče,
 všichni sílu věnují svým partnerům
 a starší z rodiny pokládají za lepru prohnílé mrtvoly.
 Když člověk zestárne, mívá trpkost v srdci a smutek na duchu,
 proto s ním zacházejte s úctou a jemně a hovořte k němu konejší-
 vými slovy.

Není vznešenější formy duchovnosti než tato.

Vy, v běžném lidském světě, kteří splácíte dluh laskavosti svých
 rodičů,

jste připraveni odejít do Země nejvyšší blaženosti.

Vy, kteří starým lidem, kteří k vám přicházejí z dalekých poutí,
 pomáháte s přípravami, chystáte jim místo k odpočinku, poskytu-
 jete nezbytné,

jednáte jako jejich průvodci a hovoříte s nimi jemně a laskavě,
 jako byste dávali klenot schopný ostatním splnit všechna přání.
 Pro vás nebude těžké následovat stezku k vysvobození.

Mít důvěru v lamy a udržovat svazky s duchovně pokročilejšími
 je jako přinést zapálenou pochoděň do tmavé místnosti.
 Bez přechodů či změn vás dovede do říše nejvyšší blaženosti.

Mít soucit s citíci bytostmi a věnovat své ctnosti druhým
 je jako vlastnit pokladnici klenotů, která uspokojí všechny touhy
 a potřeby.

Ve všech dalších životech budete obdařeni bohatstvím vzneše-
 ných.

Mezi vysoce postaveným králem, který usedl na trůn,
 a prostým žebrákem opírajícím se o hůl
 není v mé přítomnosti ani stébla rozdílu,
 neboť nerozlišuji mezi „vysokými“ a „nízkými“.
 Proto ke mně přijďte vy, kteří jste praktikovali ctnost dharmy.
 Nezapomeň na mé poselství, Důdžom Drolmo.
 Skrze ně přinášej užitek bytostem vysokým i nízkým.“

Om mani padme hung bri.

Na dalším hrůzném místě se shromáždilo mnoho lidí, zloději,
 banditi, zabijáci a lovci, kteří chytali pižmoně do pastí, líčili oka, při
 obchodování klamali druhé, nadávali a kleli, přepadávali bezmocné
 staré lidi a okrádali je, špatně hovořili o mniších a bili je, zabíjeli psy,
 koně a hady, bezpočet lidí, kteří se dopouštěli deseti nectnostných
 činů.⁴⁴

Mezi nimi byl i fezník Acog, kterého v slzách předvedli před Dhar-
 marádžu. Poslové ho týrali a křičeli na něj: „Zabte ho! Zabte ho! Tlučte
 ho! Bijte ho!“

Nato mu služebník s býčí hlavou Awa Langgo řekl:

„Když jsi byl v obyčejném lidském světě,
 hlasitě ses smál při provádění špatností, které tě sem přivedly.

Následkem toho budeš plakat utrpením, až budeš zakoušet osud
 nižších světů.

Proč pláčeš až teď v pekelných pláních?“

Tloukli ho kladivy po hlavě, rozřezávali mu záda pilou, hrud' pro-
 pichovali dýkami a zasypávali ho sprškou nejrůznějších zbraní. Když
 prozkoumali, jaké dobré a špatné činy provedl, odvěkli jej do Pekla
 silného žáru.

Om mani padme hung bri.

☞ Jistá Čhundröng z Godžo spolu s Paldrön Dalo a její dcerou otrávilu lamu, sváděly mnichy a pomlouvaly duchovně pokročilé. V důsledku těchto činů jim na záda naložili rozžhavené kovové balvany, jazyky jim vyrvali hořícími železnými kleštěmi a do úst jim nalili roztavený kov.

Tára řekla:

„Zrádné činy těla jsou jako špinavá bažina tekoucího písku, zdají se být příjemné, díky nim se ale rodí utrpení. Neprospěšné činy řeči jsou jako sálající plameny a jakkoli malá je jiskřička, může spálit celé hory ctnosti. Škodlivé činy mysli jsou jako prudký jed, a přestože chutnají sladce, přinášejí velké utrpení nízkých říší. Kéž těm, kteří se dopouštějí záporných činů těla, řeči a mysli, roztají špatné následky jako led pod slunečními paprsky.“
Om tare tam soba.

☞ Jistý Argong z oblasti Barong se zapletl s družkou jednoho lamy a přesvědčil ji, aby s ním utekla. Oba však zemřeli a bloudili v zemi Jamy. Viděla jsem Pána smrti, Jamu Dharmarádžu, jak je všemožně trestal. Jejich těly se živilo mnoho masožravých oblud a utrpení, které zažívali, bylo bezmezné. Poté přišel lama v bílém s rozpuštěnými vlasy. Tříkrát krásně zazpíval *vadžra guru* mantru a vyvedl svou družku po cestě utkané z bílého světla.

Om mani padme hung bri.

☞ Bylo tam bezpočet mužů, žen a dětí z kraje Barong. Nemám čas vypočítávat všechna jména, máte-li však opravdový zájem a přání dozvědět se ještě více, mohu vám ještě mnohé vyprávět, nemáte-li vůči mně poškozené samaje nebo se ke mně nechováte nečestně.

Bylo tam i dvanáct pytláků z oblasti Darcedo,⁴⁵ nad nimiž bylo vyřčeno toto:

„Ve své krutosti a hněvu hlídali jačí pasti, krev těch, které zabili, by vydala na celé jezero.

Z jejich kořisti získané při loupežích a přepadeních by se dala nakupit celá hora.

Svedli každého, kdo s nimi přišel do styku, na špatnou cestu.“

Awa s býčí hlavou se zahleděl do svých spisů a řekl: „Kvůli rodu Gja Truglo prolili tito muži svými noži krev lidí ze dvou rozlehlých krajů. Jakožto vůdci nesou zodpovědnost za vraždy mnoha lidí. Spáchali tolik škodlivých činů, že je zde ani nemohu všechny vypočítat.“

S hrůzným vrískotem: „Zabte, zabte je! Ubijte je, dobijte je!“ odvěkli poslové Pána smrti tyto nešťastníky se sklopenými hlavami do Horoucího pekla mocného žáru.

Om mani padme hung bri.

☞ Uviděla jsem asi deset žen z kraje Sangen, které za života vyráběly jedy. Karma Tharčhin, Cewang Dhargje, Gönpo Srung a další jim postupně jedné po druhé rozsekali těla, vytrhali jazyky a vyloupali oči.

Ty, které vraždily lamy a ničily svaté relikvie, skončily v ohni. Strašliví služebníci Pána smrti třímali železná kladiva velká jako domy a s každým úderem jim odtínali z těl kusy masa. Ženy znovu a znovu umíraly a zažívaly neustále nepředstavitelné utrpení. Jejich pláč a nářek by zbořil hory a zasypal údolí.

Křičely na mne: „Düdzom Drolmo, recituj za nás mantru *mani!*“ Pocítila jsem k nim nezměrný soucit a několikrát zazpívala mantru *mani.*

☞ Pak jsem dorazila ke čtyřem mužům, řezníkům z Gamze v kraji Hor. Jeden se jmenoval Bučhung a druhý Būdža. Nejsem si jistá jmény dalších dvou. Mnoho poslů s jačími hlavami jim horlivě do krků sekalo hořícími meči. Řezníci na mě křičeli, že zakoušejí následky porážení nevinného skotu. Stále dokola prožívali nesnesitelnou bolest umírání a znovuožívání.

Se soucitem jsem zpívala mantru *mani* a vzývala vznešenou a cti-hodnou bohyni Táru, takže ti čtyři řezníci byli osvobozeni od utrpení. Požádali mě: „Prosíme, vyveď nás odsud pryč.“ Poslala jsem je stezkou z bílého světla vedoucí k Hoře Potála. S radostí vyrazili a zmizeli mi z dohledu.

Om mani padme hung bri.

☞ Poté vznešená a ctihodná bohyně pronesla tato slova:

„Nedávejte moudrým lamům jed do jídla.
Nekrad'te jídlo praktikujícím dharmy, kteří se usilovně věnují praxi.
Nepraktikujte dharmu, jste-li poskvrněni špatnými činy.
Neznesvěcujte symbolické znázornění těla, řeči a myslí Vítěznych.
Chraňte se činů necnostných a konejte činy ctnostné.

Ó laikové i duchovní, vysoce postavení i nízcí běžného světa lidí!
Nenechtej'te svá srdce spoutat řetězy chladu a upjatosti.
Střežte příčiny a následky karmy jako své vlastní oči.
Skrze ctnost dharmy, ať už jí je celý koš nebo pouze hrstka,
s jistotou, že je tu jen jediný osud,
bez pochybností, zda je to pravda či nikoli,
znovu a znovu se obračejte ke Třem klenotům.

Praktikujte podle rad svých lamů,
rozvíjejte ctnosti a odmítejte špatné činy.
Cítit lítost až v okamžiku smrti vám nepomůže.
Ó lamové a tulkuové, mniši a mnišky, realizovaní jóginí,
tantriciť praktikující, šamani, učenci, vládcové,
ministrů, poddaní, vy všichni, malými dětmi počínaje a starci končíc:
držte se této rady a chovejte jí v srdci.

V okamžiku smrti je nejlepší chovat nejvyšší důvěru a být pln radosti.
Ne-li, nebuďte ustrašení a nestyďte se za sebe.

Alespoň něčeho nelitujte.
Nedělejte chyby! Nedělejte chyby! Nedělejte chyby!“
Om tare tam soha.

☞ Dlely tam tisíce kovářů ze světa lidí. Na jejich tělech se vršily hromady uhlí velké jako hora Sumeru. Byli páleni v ohních, které hořely, aniž oddělovaly maso od kostí, a drcení železnými kladivy rovněž velkými jako hora Sumeru. Poté je kleštěmi štípali na kousky a znovu pálili jako předtím. Jejich spálená těla na sebe brala barvu rozžhaveného železa. Byli roztržšřeni na kousky a znovu skutí ve výhni. Poté byli páleni jako předtím. Byli smýkáni na řetězech ze žhnocího kovu. Těžké zbraně, které za sebou museli vláčet, jim byly vráženy do těl. Poté byli znovu páleni a tak to pokračovalo dále. Bylo to tak hrozné, že jsem málem omdlela.

Zeptala jsem se přísluhovačů: „Jaké činy vedly k těmto následkům?“

Odvětíli: „Ha há! Tito lidé kovali zbraně a další nástroje smrti – nože a bojové sekery, šípy a kopí – kterými bylo zabito mnoho lidí a koní. Opravovali navíc zbraně, které už dobře nesloužily, prodlužovali a narovnávali hlavně a mušky, kovali meče a podobně.“

Mnoho tisíc pekelníků neustále působilo kovářům doslova d'ábel-ské utrpení.

Om mani padme hung bri.

☞ Viděla jsem lidi, kteří způsobili rozkol v klášterních řádech, zneužili majetku chrámů a klášterů nebo obchodovali s obětínami, které dostala sangha darem. Nebyla jsem s to je všechny rozpoznat. Jen v jednom směru jich bylo na tisíce. Do úst jim byly sypány řeřavé uhlíky, odpadky a roztavený kov.

Plakali: „Běda, jaké utrpení! Tatínku, maminko! Jak strašnými bolestmi trpíme! Jak jen je pro nás těžké osvobodit se z těchto muk a utrpení! Když jsme byli v lidském světě, nenapadlo nás, že bychom někdy mohli takto skončit. Ale teď vidíme, jak nebezpečné je zaplétat

se s majetkem sanghy! Bylo by lepší polknout jed, neboť bychom prožili jen jednu smrt. Zneužít majetku členů sanghy je mnohem strašnější, neboť z toho povstalo toto nezměrné utrpení. Běda!“

Bylo mi řečeno, že i když se osvobodí z tohoto stavu, zrodí se jako přetové s vnitřními překážkami.⁴⁶ Ti, kteří způsobovali spory v sangze, zakoušeli nehlubší peklo trvalého utrpení, aniž mezi jejich minulými a následujícími životy uplynula jakákoli doba.

Om mani padme hung hri.

☞ Viděla jsem také laické tantriky,⁴⁷ kteří jednali nezodpovědně, staré čaroděje, obyčejné lidi, kteří předstírali, že jsou lamové, bezpočtu jich dávalo krev a zakoušelo nesmírné fyzické utrpení. Viděla jsem, jak jejich těla požíraly masožravé bytosti. Hordy pekelníků na ně chrlily obvinění a vyčítaly jim jejich špatné činy.

☞ Ó proslulí lamové dnešních časů, vysvěcení i laičtí, pokorná dívka jako já se jen stěží může odvážit vás oslovit, přesto vás ale chci o něco úpěnlivě poprosit. V pekelných říších je utrpení, které můžete sami spatřit. Vy, laičtí tantrikové s dlouhými černými vlasy a bílými šaty, máte mnoho žen a dětí. Podporují vás bozi i démoni. Získali jste trochu psychické síly a už klamete druhé povídkami o svých vizích bohů a démonů. Můžete-li o tom popřemýšlet, udělejte to hned teď! Necht' vám to nezpůsobí újmu a necht' žijete dlouho. O to vás žádám.

☞ Toto je poselství Jamy Dharmarádži:

„Ctihodní lamové, mniši a mnišky tohoto světa, kteří se povrchně spoléháte na guruy, aniž je zkoumáte, nestřežíte své závazky a samaje, nakládáte si na bedra břemeno, které vás táhne do hlubin pekelných. Především lama, od něhož dostáváte zplnomocnění,

jenž ukazuje cestu duchovního dozrání a svobody a uvádí vás do vaší pravé přirozenosti, je trestí tisíců buddhů tohoto šťastného věku.

Těm, kteří urážejí svého lamu nebo jednají proti jeho slovu či způsobují neshody mezi duchovními přáteli, bratry a sestrami, kteří vstoupili do stejné mandaly⁴⁸ a stejné linie nauk, nepomůže již žádná ctnost.

Ti, kdož se dopustili špatných činů proti buddhům, mohou očistit svou karmu skrze vyznání.

Pro ty však, kteří porušili samaje, není záchranu.

Ti, kteří zavraždili tisíce lidí a koní, mají stále ještě možnost vyznat se a litovat svých činů.

Ti však, kteří poškodili samaje, už opustili objekt útočiště, před nímž se mohou vyznat ze svých chyb.

Stavět se proti slovu vlastního kořenového lamy je horší než každý den zabít člověka.

I kdyby se objevilo tisíc buddhů tohoto šťastného eónu a chtělo hodit těmto nešťastníkům záchranné lano, nebude to k ničemu – lano bude přeseknuto.

Není to tak, že člověk upadá sám, protože všichni, kteří jsou s ním spojeni řečí nebo dotekem, budou pomýleni a klesnou do vadžra pekla⁴⁹ jako stádo splašených kůzlat a koz vrhajících se z útesu.

V tom čase se bude trást země běžného světa a mnoho světců bude umírat.

Po tisíc eónů nebude z tohoto stavu osvobození.

Naopak po miliardy velkých eónů budou tito nešťastníci zakoušet všechno utrpení současně a nebudou je schopni snášet.

Ó běda, mniši i laici, lamové i tulkuové běžného světa!
 Znovu a znovu se modlete, abyste se nikdy neoddělili
 od kořenového lamy, který je totožný s buddhy tří časů.⁵⁰
 Nenechávejte své tři schopnosti⁵¹ rozptýlit.
 Služte svému lamovi, jakkoli můžete.
 Nabízejte získaný majetek jako oběť mandaly všeho příjemného.
 Pokud dokážete přijmout příkazy svého lamy
 a budete mu sloužit svým tělem a životní silou,
 pak i když nebudete vykonávat žádnou jinou ctnost,
 jako je meditace na božstva a odříkávání manter,
 nebudete se poté, co opustíte klec svého těla, muset se mnou
 setkat.

Budete moci jít do jakékoli čisté země podle vlastního přání.

Ačkoli tato zpráva odhaluje skrytá a tajná témata,
 nebuďte nesmělí a nestyďte se – šířte ji nahlas a předávejte ji
 všem.

Chcete-li naslouchat radám Dharmarádži,
 uchovejte vše, co jsem řekl, ve svém srdci.
 Samaja!“

☞ Pokračovala jsem pekly k místu, kde leželo osmnáct kotlů pře-
 vrácených dnem vzhůru. Podivila jsem se: „Jak je možné, že jsou ty
 kotle převrácené?“

Poté Awa s býčí hlavou obrátil nejmenší z nich (koni by trvalo
 osmnáct dní, než by ho celý objel). Uvnitř byly vrstvy zaschlé krve.

Srdce se mi zachvělo dojetím. Řekl: „Tento rok jsou převráceny,
 a to znamená, že mnoho lamů, především Tromge Khačö, Dza Kön-
 čhog a další, odešlo do čistých říší a odvedlo s sebou všechny, kteří
 s nimi měli spojení. Už se nevrátí zpět do cyklické existence.“

☞ Po duhové stezce světla – bílé, žluté, červené a zelené – přišel
 velký jógin Thrulzig, lama Gjurme Dordže z Tahor, se skupinou svých
 žáků. Zaspíval tuto píseň:

„*Om ah hung vadžra guru padma siddhi hung.*
 Nevidím pekelný svět, leč nejvyšší čistou zemi, základní prostor
 jevů.

Nevidím Jamu Dharmarádžu, pouze dharmakáju Samantabhadru.
 Nevidím hordy rozněvaných přísluhovačů, pouze pokojná a hně-
 vivá božstva mandal.

Nevidím děti dobré a špatné karmy, jen samopovstávající dynamic-
 kou energii transcendentního poznání a obratných prostředků.⁵²

Nevidím laiky, mnichy nebo mnišky, pouze čistou zemi nesmírnosti
 prvotní čistoty.

Nevidím následky ctnostných a špatných činů, jen dynamickou
 energii přirozeného prvotního vědomí, ozdobenou pravou přiroze-
 ností skutečnosti.

Nevidím rozdíl mezi těmi, kteří spojení mají nebo nemají, pouze
 že všichni jsou zcela propojeni v základním prostoru jevů.

Nevidím bytosti vyšších a nižších světů, jen přirozenou čistotu
 podmíněné existence a stav míru.

Všichni za mnou – rychle, rychle!“

Dozpíval píseň a ze srdce mu vyzářilo světlo připomínající paprsky
 měsíčního svitu. Ve stejném okamžiku zaplavilo všechny pekelné říše.
 Zvuky trápení a pláč náhle ustaly. Pekelníci naplnění obavami civěli
 s rozšířenýma očima. Na krátkou chvíli zmizel dokonce i sám Dhar-
 marádža. Lama odešel a vzal s sebou na Horu Potála asi dvacet tisíc
 bytostí – některé s ním měly spojení, jiné ne.

Poklonila jsem se, obětovala a znovu a znovu se z toho radovala
 a posilovala svou důvěru. Také ctihodná Tára sepjala ruce a řekla:
 „Tento lama je Akara, zvaný též Tahor Gjurme Dordže.“

☞ Obklopen dáky a dákiními objevil se také lama z kraje Ňarong,
 jistý Ješe Dordže, jehož tělo nádherně zářilo. Privil:

„Skláním se k nohám velkého probuzeného světce z hory Lhang-
 drag.⁵³

Jsem Ješe Dordže ničím neomezeného náhledu,
 Ješe Dordže nezmatené meditace,
 Ješe Dordže bezchybného jednání,
 Ješe Dordže, který uskutečnil cíl a již nekolísá.
 Od mládí jsem následoval velkého realizovaného světce.
 Dověřil jsem svou duchovní praxi a svůj život dovedl k naplnění.
 Všichni, kteří se mnou měli spojení, jsem přivedl na stezku vše-
 vědovnosti.

Vy, kteří máte důvěru v Padma Dūdula,
 velkého dovršeného světce kraje Ňarong,
 a ve mne, starého muže,
 pojd'te se mnou na subkontinent Čamára, na Horu slávy!
Om ah hung vadžra guru padma siddhi hung.“

Nato z něj vyzářilo světlo a zaplavilo osmnáct pekelných světů.⁵⁴
 Pak lama odvedl na dvacet tisíc osob, lamů, mnichů, laiků a dokonce
 i žebráků a slepců do říše Slavné měděně zbarvené hory na subkonti-
 nentu Čamára.

Cítila jsem nepředstavitelnou důvěru a radost. Cíhlná bohyně
 Tára se třikrát poklonila a pravila: „Jméno tohoto lamy je Džňánavadž-
 ra⁵⁵ nebo je znám též pod jménem potulný jógin Ješe Dordže. Pouhé
 zaslechnutí jeho jména přináší bytostem nezměrný užitek.“

Mezi muži a ženami z komunity Šatö se nacházel jistý člověk
 jménem Wangjal, jenž na zádech nesl kuličku mály – semeno stromu
 bódhi velké jako hora.⁵⁶ Nebyl s to je zvednout, a když ho přísluhovači
 Jamy tloukli, plakal utrpením.

Zeptala jsem se posla s tygří hlavou, jaký čin vedl k tomuto
 následku. Odvětil: „Tento muž zbil na cestě do Ciwa vandrujícího
 poutníka, který byl realizovaným jóginem. Obral ho o málu i všechno
 ostatní.“

Om mani padme hung bri.

Byl tam také jistý Aše, oděný v tmavě hnědý šat, který žil v kra-
 ji Gakhog. Pomlouval mnoho lamů a svatých duchovních velikánů.
 Podváděl při čtení spisů, často bral peníze za odříkávání Kandžuru,
 aniž kdy tyto recitace vykonal.⁵⁷ Byl mu vytažen jazyk z úst. Na jazy-
 ku, který byl velký jako louka Adži,⁵⁸ stáli železní býci s ostrými rohy.
 K rohům měli připevněny hořící kovové pluhy, s nimiž toto „pole“
 orali. Utrpení muže bylo nezměrné. Přísluhovač s hlavou opice mu
 řekl:

„Slova Vítězného⁵⁹ jsou jako klenot plnicí přání:
 neber za ně poplatky ani je neprodávej druhým.
 Řeč lamy je jako křišťálová váza:
 neházej ji do hnusné špíny a slizu,
 ale važ si jí.

Nejskvělejší Buddhova řeč je jako oceán léků:
 neseď na břehu a neumírej žízni!
 Podvádět při čtení textů je jako předstírat, že mosaz je zlato,
 zlatem se však nestane a ty zakoušíš tato hoře.“

Přísluhovač domluvil a býci orali dál.

Asi devět mužů z kraje Ragčhab bylo v bardu. Neuvědomovali
 si, že jsou mrtví. Jejich mysl byla připoutána k bohatství a majetku
 a také k jejich rodičům. Oni i mnozí jiní neměli vládu nad tím, kam
 jdou a co dělají.

Navíc tam pobývalo asi sto mnichů z Ňico. Někteří měli šat z hoří-
 cího železa místo mnišského šálu, další místo mnišské sutany, jiní mís-
 to mnišské vesty. Bylo mi řečeno, že to je výsledek toho, že se účastnili
 slavnostního obětování s poškozenými samajemi. Předstírali čistotu,
 aniž se vyznali a očistili.

Byl tam také muž s šedými vlasy, zvaný Acang z horního Thromu.
 Jamovi poslíčci mu lili do úst roztavenou rtuť. Křičeli: „Toto je důsle-
 dek činu, kterého se tento chlípík dopustil: podloudně ujídal z obětín,

kteře byly připraveny v jeho domě i jiných domácnostech, a zbytky jeho jídla pak končily v ústech vysvěcených členů sanghy.“

Skláním se před vznešeným Avalókitéšvarou!

Snažně jej prosím, aby nás vedl po cestě.

Obracím se k tobě, veď tyto smrtelné bytosti,
kteře bloudí v nejspodnějších světech pekelných, na Horu Potála.

Om mani padme hung bri.

Byl zde také staříčkový muž z rodiny Lamy Tromge ve vlajícím taláru. Pravou rukou roztácel stříbrný modlitební mlýnek, v levé držel málu z akátového dřeva. Jmenoval se Tromge Sönam Namgjal a nahlas zpíval na příjemnou melodii mantru *mani*. Pekelníci se vůči němu chovali s úctou a důvěrou. Tento hospodář a vyzáření bódhisattvy vyvedl po cestě osvobození mnoho bytostí.

Kolem prošel Lama Džinpa Dönden z rodu Zur, který se choval nespoutaně jako blázen. Držel kostěnou málu a zpíval mantru *vadžra guru*. Odvedl na stezku osvobození mnoho bytostí.

Rinčhen z rodu Kjompa, patron Tromge Čhogtrula, také přebýval v pekelné říši. Příjemným hlasem zřetelně zpíval mantru *mani*. Provoval: „Čhogtrul Dordže Čhang zná všechno!“⁶⁰ a vyvedl mnoho lidí do čisté země na Horu Potála.

Jistý Bačhung z kraje Ňošul byl v Oživujícím pekle. Požádal mne, abych za něj zpívala mantru *mani* nebo alespoň jediné *om*.

„Kdo jsi?“ zeptala jsem se.

„Jsem tvůj strýc z matčiny strany.“

„Jak je tedy možné, že tě nezachránil Orgjen Thubtob Lingpa?“

„Mé utrpení,“ řekl, „je výsledkem chyb, kterých jsem se dopustil během rozhovoru s tímto lamou.“

Poté, co jsem za něj třikrát odříkala mantru *mani*, zmizel mi z dohledu neznámo kam.

Om mani padme hung bri.

Pekelník se soví hlavou vedl mnoho lidí po pláni z řezavého železa, což oněm vysvěceným i laikům působilo bolest a utrpení. Soví pekelník mi řekl: „Dívko světa, vznešeného chování, nestoupi mi na měděný nůž.“

Znovu a znovu jsem odříkávala mantru *mani*. Poprosila jsem jej: „Prosím, zacházej s těmito bytostmi jako se svými blízkými přáteli.“

Pekelníka má prosba popudila. „Jaképak ctnostné a špatné činy jsi vykonala? Vysvětle vše pěkně po pořádku!“ rozkázal.

„Byla jsem všude, od Slavné měděné zbarvené hory až po pláň hořícího železa dole v peklech. Všechny své dobré i špatné činy jsem sdělila Dharmarádžovi. Jsem dívka, která žije v příčině a následku karmy. A jaképak ctnostné a špatné činy jsi vykonal ty?“

Neřekl nic, jen tam tak stál a smál se.

Om mani padme hung bri.

Byla zde stará žena jménem Argong z komunity Barčhung. Jako konečný následek toho, že zabíjela krtky, byla bita a týrána pekelníky s hlavami krtek. Předala mi tento vzkaz: „Kdyby za mne někdo odrecitoval sto milionů manter *mani*, *Tantru neposkvrněného vyznání*, sútru *Doznání chyb*, vytesal by do kamene *Sútru osvobození* a dal dary shromážděním mnichů, zrodila bych se jako laický tantrik v kraji Derge.“

Když to dořekla, navštívila – silou přání a úsilí lamy z rodu Anglo z Barčhungu – na krátkou chvíli čistou zemi. Nato se ale tato karma vyčerpala a ona se zrodila v Oživujícím pekle.

Abych jí ulevila a osvobodila ji ze sevření železného kruhu, který měla kolem krku a který ji rdousil, vzývala jsem nejvyššího soucitného Avalókitéšvaru a volala jsem na ni zdálky mantru *mani*, načež kruh praskl.

Zdalo se mi, že za sedm životů získá lidské zrození. Tvrdila, že aby mohla dosáhnout osvobození, museli by lidé za ni provádět vyznání a očistu (sto milionů manter *mani*, sto milionů manter *siddhi*, sto milionů tři sta tisíc stoslabičných manter *Vadžrasattvy* a *Doznání chyb*). Poté

by se ještě jednou narodila jako člověk a pak by se mohla zrodit v čisté zemi Avalókitéšvary.

☞ Jistému Ājima Phūncogovi z kraje Cang z jihozápadního Tibetu natáhli jazyk do velikosti celé krajiny. Ježil se zapíchanými železnými bodáky ve všech čtyřech směrech. Byl na něj lit roztavený kov. Jak jsem se dozvěděla, byl to následek klení a lhaní a především nesprávných náhledů na členy vysvěcené sanghy.

Jistý Döndrub podpaloval domy a v důsledku toho ho pekelníci drželi nad velkým žárem z rozpáleného vroucího železa. Byl sežehnut, až mu kosti sotva držely pohromadě. Potom byl znovu oživen a jeho utrpení pokračovalo stále dokola.

Za to, že otrávil lamu, lili rozžhavený tekutý kov do úst i Cering Drolmě, družce jistého Lama Tenpy z Miñagu. Nesnesitelně trpěla a z očí jí skanulo tolik slz, kolik spadne deště za celý rok. Pekelníci přitom vydávali děsivé zvuky připomínající hřmot tisíců draků. Jako by se oddělovalo nebe od země.

Sedm mužů z provincie Golok, včetně Ceringa, Zabijáka divých jaků, bylo nabodnuto na rohy divokých kovových jaků. Poté byli mrštěni na zem a znovu nabrán. Jejich ženám, Čhime Drönmě a dalším, lili do úst roztavený kov, až jim ze všech tělesných otvorů šlehaly červené jazyky plamenů. Jejich utrpení bylo nesmírné.

Gönpo Dhargje z Cogo, Dže Ājima a další z Darcedo se snažili – jako konečný následek toho, že znečistili čaj shromáždění vysvěcené sanghy a že zbili mnichy – přebrodit bezbřehou řeku smrti. Žalostně plakali, protože strašně trpěli.

☞ V té chvíli mi Jama Dharmarádža předal tuto zprávu a požádal mne, abych ji s sebou odnesla zpět:

„Předej lamům tento vzkaz:

V konečném náhledu základní podstaty skutečnosti osvobozené od vytváření konceptuálních myšlenek

je třeba být jako prostor a neupadat do krajností.

Ve cvičení stadií rozvoje a dovršení, v spontánní ryzi bdělosti čisté jasnosti

je třeba být jako hora, nic neměnit a nekolísat.

V jednání prvotní bdělosti přirozeně osvobozené od pěti jedů⁶¹

je třeba být jako oceán, nic nepřijímat ani neodmítat.

Abychom mohli jednat pro dobro bytostí, ukazovat cestu druhým a pomáhat jim,

je třeba být jako otec a matka, nerozlišovat mezi člověkem blízkým a vzdáleným.

Abychom rozpoznali cíl, kterým je spontánní dovršení dvou užiteků,

musíme být jako člověk, který odešel na Zlatý ostrov a neztratil, co tam získal.

Ten pak je nesmírně laskavý, nepřekonatelný král všech, kteří se starají o nauky a bytosti.

Na druhé straně ti, kteří jednají jako lamové,

provádějí za druhé phowu,⁶² aniž chápou svou vlastní mysl,

kterí snižují tajnou mantru⁶³ na přežvykování prázdných rituálů za jídlo a bohatství,

kterí se prohlašují za odborníky na pomoc druhým, zatímco jim jde jen o hromadění majetku,

kterí pouze napodobují posvátnou Buddhovu dharmu, aniž sami osvobodili proud své mysli,

a kteří mnoho lidí živých i mrtvých svádějí na nesprávné stezky:

necht' všichni, kdo takto jednají, přijdou za mnou!

Předej také zprávu mnichům:

Ti, kteří jdou po stopách Učitele, plně dokonale probuzeného Buddhy,

kterí mají důvěru ve svatou dharmu súter a tanter,

jejichž těla jsou ozdobena prapory vítězství šafránového roucha úplné čistoty

a kteří zanechali všeho škodlivého jednání a ubližování a hromadí jen ctnosti,

jsou polem dvou akumulací⁶⁴ a jsou ctění i samými bohy.

Ti však, kteří jeví znaky dětí Vítězných, přitom ale ničí nauky Vítězných,

jejichž záměry jsou nasměrovány ku světským záležitostem, podstatou jejichž duchovní praxe je záliba v ženách a víně, kteří provádějí deset nectnostných činů, necht' všichni, kteří takto jednají, přistoupí ke mně!

Předej tento odkaz duchovním družkám, dákiním:⁶⁵

Ty, jejichž proud myslí nejprve dozraje se zplnomocněním a poté udržují čisté samaje,

ty, které si osvojí klíčové body stadií rozvoje a dovršení,

ty, které získají velké zkušenosti v meditační praxi

a nakonec dosáhnou vrcholu dovršení skrze stezku čtyř stupňů radosti,⁶⁶

tyto ženy budou předními držitelkami prvotního probuzeného vědomí.

Ty však, které jsou sobecké a velké lhářky, jdouce stezkami podvodu a svádění,

kteří si za své společníky vybírají máry a působí konflikty, utrpení a roztržky

a které jsou nakonec zničeny svými cizoložnými touhami a jedovatými intrikami,

nedojdou osvobození.

Nechte je rychle předstoupit před mou tvář!

Toto je vzkaz mniškám:

Ty, které nabídly vlasy ze svých temen představeným a učitelům,

kteří strážejí svá těla jako bohatství před zloději,

kteří považují rodnou zemi za nepřitele a hledají samotu horských strží a roklí,

ty, které provádějí praxi ctnosti se zcela čistou altruistickou motivací,

rozpoznají přirozenost své mysli a v okamžiku smrti nebudou litovat.

V radostném rozpoložení odejdou do čisté země, již si zvolí.

Ty mnišky však, které přijmou vysvěcení,

ale nedodržují své závazky a zjevně jimi opovrhují,

kteří nakonec strkají hlavy do písku,

touží po nedovoleném pohlavním styku a pobíhají kolem jako zbloudilé feny,

necht' všechny, které takto jednají, přijdou ke mně!

Předej tuto zprávu vůdcům a vladařům:

Necht' jsou Tři klenoty vašim hlavním zdrojem útočiště.

Necht' je království dharmy vašim hlavním rádcem.

Zvolte si Tři klenoty jako svou hlavní životní oporu!

Držte se království dharmy jako svého hlavního poradce.

Nehleďte osobní výhody, ale chraňte zákony ctnosti.

Podněcujte všechny k praxi ctnosti a zakažte lov a rybaření.

Získáte sílu, vliv i vznešené tělo a nakonec nastoupíte cestu osvobození.

Pokud však nebudete rozlišovat mezi užitečným a škodlivým,

způsobíte zkázu sobě samým a zlo druhým,

promarníte celý život v bratrovražedných bojích,

neshodách, konfliktech a sporech.

Aniž to má jakýkoli smysl, přinesete hoře mnoha bytostem.

Necht' všichni, kteří takto jednají, přijdou ke mně!

Tuto zprávu předej mužům:

Ti z vás, kteří nejprve vykonali různé dobré a zlé činy,

poté si vytvořili spojení s lamy

a nakonec se setkali s pravou posvátnou Buddhovou dharmou,

dojdou k bodu, kdy použijí doznání jako protilek na své špatné

činy

a šťastně se vydají na vznešenou stezku,
která vede ke stále osvěcenějším stavům.

Většina z vás však jedná nectnostně, jste vůdci vojáků a banditů,
přesyceni bohatstvím a jídlem dopouštíte se pěti činů s okamžitým
následkem,⁶⁷

považujete lamu a Tři klenoty za prokletí,
vaše mysl hoří jak oheň, ohýbá se pod tíhou špatných skutků,
necht' všichni, kteří takto jednají, předstoupí před můj zrak!

A předej toto ženám:

Vy, které jste neodmítly závazky ke svým laskavým rodičům,
nevyvolávaly hádky, násilí a další spory v domácnostech,
ale sloužily jim a jednaly s dobrou vůlí,
vyhýbaly se nectností a jednaly ctnostně, jak jste mohly,
nemějte v hodině smrti obavy, půjdete do vyšších říší zrození.

Některé z vás ale trápí své laskavé rodiče na těle i duchu,
způsobují hádky, násilí a jiné spory v domácnostech,
jste velice obratné v používání jemných intrik a silných jedů,
se špatnými náhledy každého neustále pomlouváte.
Vy všechny, které takto jednáte, přijďte brzy ke mně!

Předej tento vzkaz všem světským lidem:

Zrodili jste se ve vyšším světě, proto obraťte svou mysl k dhar-
mě.

Bez přestání držte v ruku modlitební mlýnky a mály.
Necht' se mantry *mani* a *siddhi* stanou esencí vaší řeči.
Ti z vás, kteří mají vznešenou motivaci a velký soucit,
mne nepotkáte, ale půjdete do čisté země Nejvyšší blaženosti.

Ti z vás však, kteří již od prvého dne, co jste se narodili,
provádíte pouze škodlivé a nectnostné činy

a obracíte se zády ke Třem klenotům,
mne také nepotkáte, nýbrž upadnete ihned do pekla Nekonečného
trápení.

Jediná dharmu, rozvíjení čistého pohledu a soucitu, přijetí útočiště
a modlení,
odříkávání manter *mani*, *siddhi*, *tare* a slov Vítězných buddhů,
zachraňování životů ostatních bytostí, používání modlitebních pra-
porků, hnětení *ca-ca* a točení modlitebních mlýnků,
provádění pústních rituálů *ňungne*, poklon, obcházení a očišťování
zatemnění –
ve třech světech není ctnostnějších činů než tyto.
Nezapomeň na tuto zprávu a sděl ji každému.“

Na stezce bílého světla jsem spatřila lidi, vysvěcené i laiky. Drželi
modlitební mlýnky, počítali mály, prováděli pústní rituály, vytesávali
mantry do kamenů, rozvěšovali modlitební praporky, opravovali cesty
a zpevňovali skalní převisy, podněcovali druhé k praxi ctností, hnětili
formy *ca-ca*, zapalovali obětní lampičky, prováděli poklony, účastnili
se poutí, zachraňovali životy bytostí předurčených k zabití. Miliony
a miliony těchto lidí s radostnou myslí, šťastných v myšlenkách a půso-
bivého vzhledu, pomalu opakujícíce mantry *mani*, *siddhi* a *tare* odcháze-
ly do Říše blaženosti, na Horu Potálu a Slavnou měděně zbarvenou
horu.

☞ Toto jsou má slova, která nejsou v rozporu s pokyny lamy. Mí
laskaví rodiče a všichni obyvatelé našeho kraje mě opakovaně prosili,
abych jim vyprávěla svůj příběh, takže jsem vydala tento krátký výčet
příhod. Necht' vás potěší!

V těchto dobách úpadku se budou množit velké problémy. Nebu-
deme-li se pevně držet slov Vítězných, co nám pak pomůže? Toto
vyprávění o dharmě příčin a následků popisující, co jsem skutečně
zažila a viděla, není poskvrněno lží a není to ani pouhé opakování

něčeho, co již bylo řečeno někým jiným. Našla jsem důvěru a odvahu hovořit bez překrucování o těchto peklech. Díky laskavosti ctihodné Táry a mých lamů přinášejí tyto vize poučení o přijímání a odmítání.⁶⁸ Kdybych lhala a tvrdila, že jsem viděla něco, co jsem neviděla, nebo kdybych chtěla proslavit sebe samu a předstírat jakékoli vyšší duchovní postavení, necht' mne masožravé *mamo*⁶⁹ rychle připraví o životní sílu a dech.

Vznešená bohyně povede po cestě duhového světla ty, kteří to budou recitovat, šířit a podle toho praktikovat, kteří budou neomylně přijímat dobro a odmítat zlo s vědomím příčin a následků. Jsou-li v mém vyprávění uvedeny nesprávné pojmy nebo jména, použila-li jsem špatných písmen, zapomněla-li jsem některé zprávy nebo odhalila tajná slova, vyznávám se z těchto chyb v přítomnosti lamy. Prosím o uskutečnění nezastřené čistoty v tomto i příštích životech.

Utišující nepřerušovaný proud dokonale čisté ctnosti,
zářící skrze stovky paprsků, odstraňuje tmou nahromaděných chyb,
přináší déšť užitku a štěstí všem bytostem,
jichž je tolik, co prostoru:
necht' každý rychle dosáhne stavu vznešené bohyně.

Toto je vyprávění o tom, jak dívka Dawa Drolma strávila pět dní vnímáním vizí pekla a dalších světů. Vše bylo sepsáno tak, jak to vyšlo z jejích úst. Jediné slovo nebylo vynecháno ani přidáno. Význam tedy zůstal zřetelný, bez chyb a zmatků.

Štěstí, štěstí, štěstí!

Necht' je to šesterou ozdobou světa, zářící nádherou a příznivými okolnostmi.

Sarva mangalam – necht' je vše příznivé!